

**Əflatun
Amaşovdan
təklif**

----- Səh.4

**Fuad
Ələsgərovun
siyasi portreti**

----- Səh.9

**Stalinin
Bağırovla
son söhbəti**

----- Səh.5

Cəmiyyət

Qəzet 2000-ci ildən çıxır

www.cia.az

Qurucusu: Asəf Novruzov

№ 01 (745)

18-25 yanvar 2019-cu il

Həftəlik ictimai-siyasi qəzet

Qiyməti 40 qəpik

**İlham Əliyev
düşüncəsi...**

----- Səh.8

Eldar Mahmudovda serroz xəstəliyi?

**Rəsulzadənin barelyefini
oğurlayanlar saxlanıldı**

----- Səh.3

Şərqi dağılma planı..?

----- Səh.11

**Avtomatlı şəxs
saxlanılıb**

----- Səh.12

**“Brexit” Avropanı
dəyişəcək**

----- Səh.13

**Qızdırmanı nə vaxt
salmaq lazımdır?**

----- Səh.14

**Bakıda güclü küləyin
fəsadları...**

----- Səh.3

**Ramil Usubov
müşavirə keçirdi**

----- Səh.2

**Azərbaycan növbəti
uğurun ərəfəsində**

----- Səh.4

Bakıda zəlzələ olmayacaq

----- Səh.4

**“Çox xoşbəxtəm” -
Ronaldo**

----- Səh.15

----- Səh.3

Oğru jarqonlarının sirri

Səh.7

**Azərbaycanda
“donuz qripi”..?**

----- Səh.4

**Mirşahinin
sirri...**

----- Səh.6

**Paşinyanın
sonu?**

----- Səh.13

İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edildi

Prezident İlham Əliyev İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanunu imzalayıb.

Qanunla Azərbaycanda əlvan və qara metal tullantılarının qəbulu qaydalarının pozulması ilə bağlı cəzalar müəyyənləşdirilib.

Belə ki, məcəlləyə əlavə edilən 276-1-ci (Təhlükə potensialı obyektinin dövlət reyestrində qeydiyyatdan keçirilməməsi) maddəsinə əsasən, təhlükə potensialı obyektinin dövlət reyestrində qeydiyyatdan keçirilməməsinə görə fiziki şəxslər 500 manatdan 1000 manatadək, vəzifəli şəxslər 2 500 manatdan 3 500 manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər 5 000 manatdan 10 000 manatadək məbləğdə cərimə edilir.

Əlavə edilən digər – 457-1-ci (Əlvan və qara metal tullantılarının qəbulu qaydalarının pozulması) maddəsində qeyd olunur ki, Əlvan və qara metal tullantılarının qəbulu qaydalarının pozulmasına, yəni: Əldə edilmə mənbəyi məlum olmayan, qanunsuz yolla əldə edilməsi müəyyən edilən əlvan və qara metal tullantılarının qəbul olunmasına, fiziki şəxslərdən şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlər tələb olunmadan əlvan və qara metal tullantılarının qəbul edilməsinə, radiasiya və partlayış təhlükəsizliyi baxımından müəyinədən keçirilmədən əlvan və qara metal tullantılarının qəbul edilməsinə, qara və əlvan metalların əridilməsi və bunun nəticəsində ərintilərin alınması obyektleri təhlükə potensialı obyektləri olaraq dövlət reyestrində qeydiyyatdan keçirilməyən sahibkarlıq subyektləri tərəfindən bu növ tullantıların qəbulu fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə görə fiziki şəxslər 100 manatdan 200 manatadək, vəzifəli şəxslər 400 manatdan 600 manatadək, hüquqi şəxslər 1 000 manatdan 2 000 manatadək məbləğdə cərimə edilir.

Qeyd edək ki, əlvan və qara metal tullantılarının qəbulunu həmin metalların emalı (əridilməsi) ilə məşğul olan və təhlükə potensialı obyektləri olaraq qeydiyyatdan keçmiş sahibkarlıq subyektləri həyata keçirə biləcəklər. Əlvan və qara metal tullantılarının qəbulu, uçotu, radiasiya və partlayış təhlükəsizliyi baxımından yoxlanmasımüvafiq qaydalara əsasən həyata keçiriləcək.

Zakir Həsənov İran ordusunun Baş Qərargah rəisi ilə görüşüb

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov yanvarın 17-də Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan İran İslam Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-leytenant Məhəmməd Baqerinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, görüşdə iki gün ərzində işçi qruplarda aparılan danışıqların nəticələri müzakirə edilib və hərbi əməkdaşlığın digər istiqamətlərində münasibətlərin genişləndirilməsi ilə bağlı bir daha fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər icra edilən tədbirləri yüksək qiymətləndirərək bu cür qarşılıqlı səfərlərin keçirilməsinin vacibliyini xüsusi vurğulayıblar.

Deputatların mandatı haqqında qanun

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında qanunu imzalayıb.

Burada Milli Məclisin deputatının səlahiyyətlərinin itirilməsinin əsaslarının və bu məsələyə baxılması qaydasının dəqiqləşdirilməsidir. Nizamnaməyə 23-1-ci (Milli Məclisin deputatının səlahiyyətlərinin itirilməsinin əsasları və bu məsələyə baxılması qaydası) maddəsi əlavə edilib.

Maddəyə əsasən, Milli Məclisin sədri əmək qabiliyyətini fasiləsiz olaraq 6 aydan çox müddətə tam itirən Milli Məclisin deputatı barəsində olan tibbi-sosial ekspert komissiyasının rəyini və ya fəaliyyət qabiliyyətsizliyi səbəbindən öz səlahiyyətlərini daimi icra edə bilməyən Milli Məclisin deputatı barəsində olan məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarını Milli Məclisin növbəti iclasında müzakirəyə təqdim edir. Müzakirə səlahiyyətlərinin itirilməsi nəzərdə tutulan deputatın iştirakı ilə keçirilir. Həmin deputatın iclasda iştirakı mümkün olmadıqda bu məsələyə onun iştirakı olmadan baxılır. İclasda iştirak edən Milli Məclisin deputatları yalnız deputatın səlahiyyətlərinin itirilməsi üçün yə-

tərli əsasların olub-olmamasını aydınlaşdırmaqla, lehinə və ya əleyhinə çıxış edə bilərlər. Öz səlahiyyətlərini daimi icra edə bilməyən Milli Məclisin deputatının səlahiyyətlərinin itirilməsi barədə Milli Məclisin qərarı azı 63 səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Nizamnamənin 44-cü (Milli Məclisin Hesablama Palatası) maddəsinə əsasən, Hesablama Palatası sədrdən, sədr müavinindən və 7 auditorlardan ibarət idi. Dəyişikliklə isə auditorların sayı 7-dən 5-ə endirilib.

Bundan sonra Hesablama Palatası sədri, sədr müavini və auditorları dövlət idarəçiliyi, dövlət nəzarəti, iqtisadiyyat, maliyyə sahələrində 5 il iş təcrübəsinə malik olan ali təhsilli şəxslərdən ibarət olacaq. Əvvəllər isə iş təcrübəsi müddəti nəzərdə tutulmurdu.

Parlamentin İntizam komissiyasının üzvlərinin də sayı artırılıb.

Bununla bağlı Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinin 41-ci (Milli Məclisin İntizam komissiyası) maddəsinə dəyişiklik edilib.

Maddəyə əsasən, Milli Məclisin İntizam komissiyası Milli Məclisin deputatları sırasından 1 il müddətinə 7 üzvdən ibarət tərkibdə seçilirdi. Dəyişikliklə üzvlərin sayı 7-dən 11-ə çatdırılıb.

Hüseyn

Qarabağla bağlı açıqlama

Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri əhalinin sülhə hazırlanması üzrə konkret tədbirlərin görülməsinin zəruriliyi ilə bağlı razılığa gəliblər. Bu barədə Parisdə keçirilən görüşün yekunlarına dair ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin yaydığı bəyanatda bildirilir.

Həmsədrələrin bəyanatında diqqət çəkən məqam əhalinin sülhə hazırlanması üzrə konkret tədbirlərin görülməsinin zəruriliyi ilə bağlıdır.

Konkret olaraq əhalinin sülhə hazırlanması nə deməkdir?

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Leyla Abdullayeva məsələ ilə bağlı Modern.az-ın sorğusuna cavab olaraq bildirdi ki, 2018-ci ildə də qəbul edilmiş birgə "Milan bəyanatı"nda əhalinin sülhə hazırlanması çağırışı olub.

"ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin bu ilin 16 yanvar tarixində Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin Paris görüşü ilə bağlı verdikləri mətbuat bəyanatında "Nazirlərin əhaliləri sülhə hazırlamaq üçün konkret tədbirlərin görülməsinə ehtiyac duyulması barədə razılıqları" qeyd olunur. Xatırlatmaq istərdik ki, hələ ötən ilin 6 dekabr tarixində qəbul edilmiş birgə "Mi-

lan bəyanatı"nda da əhalilərin sülhə hazırlanması üçün konkret addımların atılması çağırışı əks olunmuşdu".

L.Abdullayeva deyib ki, əlavə olaraq icmalar arasında təmasların da mühüm rol oynadığı vurğulanıb: "Azərbaycan burada, eləcə də bütün aidiyyəti sənədlərdə qeyd olunmuş "əhali" sözünü hər zaman erməni və azərbaycanlı əsilli iki əhali kimi anlayır və məhz bu şəkildə qəbul olunmasına israr edir. Azərbaycan əhalisindən danışarkən, əlbəttə, ölkəmizin işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsinin erməni və azərbaycanlı icmaları arasında təmasın bərpa olunması əhalilərin sülhə hazırlanması baxımından çox önəmli rol oynayır".

"Qaçqınkom" sədrinə yeni vəzifə verildi

Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin kollegiyasının tərkibi təsdiq edilib.

Bu barədə Baş nazir Novruz Məmmədov imzalayıb. Qərara əsasən, Dövlət Ko-

mitəsinin kollegiyasının 7 nəfərdən ibarət aşağıdakı tərkibi təsdiq edilir:

Kollegiyanın sədri

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri

Kollegiyanın üzvləri:

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının rəhbəri

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının məs-kunlaşma, miqrasiya və məşğulluq şöbəsinin müdiri

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının ümumi şöbəsinin müdiri

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının nəzarət, təşkilat və analitik şöbəsinin müdiri.

Ramil Usubov müşavirə keçirdi

Daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubovun rəhbərliyi ilə Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsində 2018-ci il ərzində görülmüş işlərin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş əməliyyat müşavirəsi keçirilib.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən "cia.az" a verilən məlumata görə, R.Usubov insanların həyat və sağlamlığına ciddi təhlükə yaranan, cəmiyyətin mənəvi dəyərlərinə böyük zərbə vuran, bir çox ağır cinayətlərin törədilməsinin əsas səbəblərindən olan narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı qətiyyətli mübarizənin əhəmiyyətini qeyd edib, bu mübarizənin dövlət siyasəti olmaqla ölkə başçısının daim nəzarətində olduğunu vurğulayıb.

Sonra Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin rəisi, polis general-mayoru Həzi Aslanov narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə mübarizə sahəsində hesabat dövründə görülmüş işlər, əldə olunan nəticələr və xidməti fəaliyyətdə yol verilən nöqsanlar barədə məruzə ilə çıxış edib.

General-polkovnik Ramil Usubov əməliyyat müşavirəsinə yekun vuraraq, görülmüş işləri ümumən müsbət dəyərləndirib.

O, "Narkotiklərlə mübarizə üzrə 36-cı Beynəlxalq Konfransın 2019-cu ilin 16-18 aprel tarixlərində Bakı şəhərində keçirilməsi ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamının icrası istiqamətində zəruri tədbirlərin görülməsinə də tələb edib, tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Fərəh Əliyevadan açıqlama

"Azərbaycanda dissertasiyaların müdafiəsi prosesi mərhələli şəkildə sadələşdiriləcək".

Bunu Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri, professor Fərəh Əliyeva Azərbaycan Elmi Tədqiqatların Əlaqələndirilməsi Şurasının yanvarın 17-də keçirilən iclasında çıxışı zamanı deyib.

O, dissertasiyaların müdafiəsi prosesi mərhələli şəkildə sadələşdirmək və müasirləşdirməklə yanaşı onun keyfiyyətinin də yüksəldilməsinə vacibliyindən danışıb.

Şöbə müdiri bildirib ki, bu prosədə Ali Attestasiya Komissiyası təsdiqedicisi və həlledici funksiya daşısa da, digər qurumların da rolu böyükdür.

Elmi problemlər üzrə elmi şuraların böyük səlahiyyətləri olduğunu deyən F.Əliyeva dissertasiya mövzularının məhz həmin şuralarda təsdiq olunduğunu qeyd edib. Bildirib ki, elmi rəhbərlər bu mərhələyə xüsusilə diqqətlə yanaşmalıdırlar.

O, dissertasiya şuralarının yenidən formalaşdırılması ilə bağlı irəli sürülən təkliflər, bu şuralara üzvlərin seçilməsi üçün müəyyən olunan meyarlar haqqında da danışıb.

F.Əliyeva, həmçinin problem şuralarının veb-saytlarının operativ fəaliyyət göstərmələrinin zəruri olduğunu diqqətə çatdırıb.

Həmçinin AMEA-da dissertasiya şuralarının işinin səmərəli təşkili, onların fəaliyyətinə nəzarətin gücləndirilməsi məqsədilə müvafiq işlərin görülməsinin məqsədəuyğun olduğunu deyib.

İlham Əliyevin mətbuata növbəti dəstəyi

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasında özəl ümumölkə teleradio yayımçılarına birdəfəlik maliyyə yardımını göstərilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Bu barədə Prezidentin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Sərəncamda deyilir:

"Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasında özəl teleradio yayımçıların ölkə haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların öz vətənləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılması, Azərbaycan xalqının mədəniyyətinin və milli-mənəvi dəyərlərinin təbliği sahəsində fəaliyyətinin stimullaşdırılması, həmçinin texniki imkanlarının artırılması və əhatə dairəsinin daha da genişləndirilməsi zəruriliyini nəzərə alaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən özəl ümumölkə teleradio yayımçıların "Azerspace-1" peyki və digər vasitələrlə yayım həyata keçirməsinə əlavə dəstək verilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Milli Televiziya və Radio Şurasına 3,0 (üç) milyon manat ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin".

Bakıda güclü küləyin fəsadları...

Güclü külək nəticəsində "Binə" ticarət mərkəzində kişinin üstünə reklam lövhəsi aşılıb.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, hadisə nəticəsində sözügedən şəxs travma alıb. Yaralının vəziyyəti orta ağırdır və həyatı üçün təhlükə yoxdur.

Bakıda bu gecədən əsən güclü külək nəticəsində şəhərin müxtəlif yerlərində 4 ağac aşılıb.

Bunu Trend-ə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Yaşıllaşdırma Təsərrüfatı Birliyinin Bitkilərin mühafizəsi şöbəsinin rəisi Orxan Məmmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, aşma hadisələri Bakının Nəsimi və Ya-

samal rayonlarında qeydə alınıb. O.Məmmədov əlavə edib ki, aşan ağacların hamısı sağlam olub. Onlardan biri Eldar şamıdır. Birlik rəsmisi heyətin hazırda gücləndirilmiş iş rejimində çalışdığını da qeyd edib.

Həmçinin Modern.az-ın məlumatına görə, paytaxtın bəzi hissələrində küləyin təsiri ilə reklam lövhələri, plakatlar aşılıb, hətta dayanacaq istifadəsiz hala düşüb. Bakının Yasamal rayonu ərazisində Hüseyn Cavid prospektində çəkilən görüntülərdən aydın olur ki, güclü külək bu istiqamətdə yerləşən dayanacaqdan birini tamamilə uçurub. Dayanacaq sakinlər üçün təhlükə yaradıb.

Xatırladaq ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi sabah ölkə ərazisində xüsusi təhlükəli hidrometeoroloji hadisənin olacağı haqqında xəbərdarlıq edib. Nazirliyin Milli Hidrometeorologiya Departamentinin verdiyi məlumata görə, yanvarın 18-i gündüzədək ölkə ərazisində hava şəraitinin kəskin dəyişəcəyi gözlənilir.

Eldar Mahmudovda serroz xəstəliyi?

Keçmiş MTN-in keçmiş rəhbəri Eldar Mahmudovun səhətində ciddi problemlərin ortaya çıxdığı bildirilir. Daxil olan məlumata görə sabiq nazirin Padamdar qəsəbəsində ki, evinə təcili yardım məşini gəlib. Bildirilir ki, Eldar Mahmudov qara ciyərində problem var. Ona spirtli içkidən istifadə etmək hələ o nazir olan zaman qadağa edilibmiş. Amma eks-nazir buna əhəmiyyət verməyib və bu gün durumu ağırlaşmaqdadır. Çox maraqlıdır ki, Eldar Mahmudov müalicədən yenə imtina edib.

Təhsil şöbələrinə bəd xəbər

Təhsil Nazirliyindən Prezident sərəncamına reaksiya: "Lakin indiyədək bu reallaşmayıb"

Təhsil Nazirliyi rayon və şəhər təhsil şöbələrinin ləğv edilərək onların bazasında regional təhsil idarələrinin yaradılmasına başlanılması ilə bağlı məlumatlara münasibət bildirib.

Nazirlikdən məlumatı nə təsdiq, nə də inkar etməyiblər. "Təhsil Nazirliyində bununla bağlı hər hansı məlumat yoxdur", - nazirlikdən qeyd olunub.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin 2014-cü il iyulun 24-də imzaladığı sərəncama əsasən, rayon təhsil şöbələrinin bazasında Təhsil Nazirliyinin 15 regional qurumu – Sumqayıt, Xaçmaz, İsmayıllı, Oğuz, Balakən, Ağstafa, Şəmkir, Gəncə, Yevlax, Tərtər, Ucar, Sabirabad, Salyan, Masallı, Astara regional təhsil idarələri yaradılmışdır. Sərəncamda regional

təhsil idarələrinin 2015-ci il yanvarın 1-dən yaradılmasına göstəriş verilib. Lakin indiyədək bu reallaşmayıb.

Bu müddətdə Təhsil Nazirliyi sistemində strukturunun yenilənməsi baxımından dəyişiklik yalnız ərazi maliyyə hesablaşma mərkəzlərinin yaradılmasından ibarət olub. 2016-cı ildən şəhər və rayon təhsil şöbələrinin mühasibatlıqları və təsərrüfat qrupları ərazi maliyyə hesablaşma mərkəzlərinin tabeliyinə verilib və şəhərlər, rayonlar üzrə təhsil xərclərinin bu mərkəzlər vasitəsilə həyata keçirilməsinə başlanılıb.

Rəsulzadənin barelyefini oğurlayanlar saxlanıldı

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin əsas liderlərindən olan Mehmed Əmin Rəsulzadənin oğurlanmış barelyefi tapılıb.

Bu barədə "Qafqazinfo"ya Novxanı bələdiyyəsinin sədri Şahin Tağıyev məlumat verib.

O qeyd edib ki, təqsirkar qismində iki nəfər saxlanılıb. Onlar hazırda Abşeron rayon Polis İdarəsində saxlanılır: "Emin Məmmədov qardaşı ilə birlikdə bu əməli törədib. Ancaq barelyef kəsilməmiş halda tapılıb. Yararsız vəziyyətdədir. Ona görə də bələdiyyə tərəfindən yeni barelyefin hazırlanması barədə sifariş verilib".

Daxili İşlər Nazirliyi də yanvarın 15-də Abşeron rayonu Novxanı kəndində yerləşən körpələr evinin binasının divarına asılmış M.Ə.Rəsulzadə-

nin barelyefini oğurlayanlar barədə məlumat yayıb.

Məlumatda bildirilir ki, cinayəti törətməkdə şübhəli bilinənlərdən 2 nəfəri saxlanılıb, digərlərinin tutulması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Araşdırma zamanı həmçinin məlum olub ki, barelyefi oğurlayan şəxslər onu hissələrə ayıraraq paytaxtın Binəqədi rayonu və Sumqayıt şəhərində yerləşən metal qəbulu məntəqələrinə satıblar. Barelyefin hissələri polis əməkdaşları tərəfindən metal qəbulu məntəqələrindən aşkar olunaraq maddi sübut kimi götürülüb.

Faktla bağlı Abşeron RPİ-də araşdırmalar davam etdirilir.

Günül Türksoy

"ASAN"da konsulluq xidmətlərinin göstərilməsini dəstəkləndi

Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli Fərmanına əsasən konsulluq xidməti ilə bağlı bəzi məsələlər Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinə ("ASAN xidmət") həvalə edilib. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi bu məsələyə aydınlıq gətirib.

Nazirliyin mətbuat xidmətinin açıqlamasında bildirilib ki, Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə struktur islahatlarının həyata keçirilməsi və idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə

bağlı tapşırıqlar verib və bu barədə dövlət başçısı Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında bildiriş. Məhz bu xüsusda, konsulluq sahəsində göstərilən xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, şəffaflığın artırılması məqsədilə Azərbaycan Prezidentinin 15 yanvar Fərmanına əsasən müəyyən konsulluq xidmətləri, o cümlədən xidməti və diplomatik pasportların verilməsi və dəyişdirilməsi, sənədə apostil verilməsi və sənədin leqallaşdırılması, viza rəsmiləşdirilməsi üçün xarici ölkələrin səfirliklərinə və konsulluqlarına notanın verilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin "ASAN xidmət" mərkəzlərində təmin ediləcək. Bu, o deməkdir ki, Xarici İşlər Nazirliyinin əməkdaşları digər dövlət qurumlarının təcrübəsində olduğu kimi, müvafiq müraciətlərin qəbul edilməsi və icra olunması üçün "ASAN xidmət" in təmin etdiyi məkanda yerləşəcəklər. Eyni zamanda, paralel olaraq bu xidmətlər nazirliyin konsulluq idarəsi tərəfindən də təmin olunacaq. Bu dəyişikliyin əsas məqsədi vətəndaşlar və dövlət qulluqçularının müvafiq müraciətlərinin daha operativ və asan şəkildə həll edilməsi, vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsidir.

Erməni politoloqdan xəbərdarlıq

Armen Ayvazyan: "Azərbaycan ordusu birinci müdafiə xəttini yarsa..."

"Ermənistan ordusunun problemlərini nə əvvəlki hakimiyyət, nə də hazırki hakimiyyət həll etmir".

Bu barədə "Nor Tapan" agentliyinə danışan politoloq Armen Ayvazyan açıqlama verib. O, erməni ordusunda ehtiyat qüvvələrinin olmamasını böyük təhlükə adlandırılıb.

"Ordu üçün yeganə ehtiyat mənbəyi "Yerkrapa" təşkilatı idi. Silah və təşkilatı problemləri olsa da, indi heç bu təşkilat da yoxdur. Azərbaycan qarşı uzunmüddətli duruş gətirmək üçün professional ehtiyatımız olmalıdır"-deyə politoloq deyib.

Ayvazyanın fikrincə, Azərbaycan ordusu birinci müdafiə xəttini yarsa, tam qələbə qazanacaq.

"Birinci müdafiə xəttimiz yarılırsa, onda bu əsl faciə olacaq. 2016-cı ilin aprelinde Azərbaycan ordusu müdafiə xəttini yarmış olsaydı, Qarabağın içərilərinə doğru asanlıqla irəliləyə bilərdi".

Əflatun Amaşovdan təklif

"Azərbaycana gətirilən kitablar ƏDV-dən azad edilməlidir"

Bu təkliflə millət vəkili Əflatun Amaşov Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin bu gün keçirilən iclasında çıxış edib. O, xaricdən gətirilən elmi jurnalların da Əlavə Dəyər Vergisindən (ƏDV) azad edilməsini

təklif edib: "Kitabların qiyməti çox bahadır. Bu kitablar, əsasən xaricdən Azərbaycana gətirilənlərdir. İl ərzində ölkəyə 200 minə yaxın kitab gətirilir".

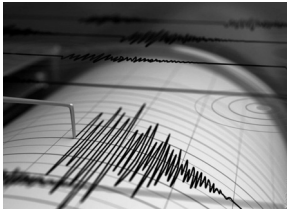
Mədəniyyət komitəsinin sədri Rafael Hüseynov da bu sahədə müəyyən güzəştlərə, imtiyazlara ehtiyacın olduğunu deyib: "Amma xaricdən gətirilən kitabların bahalaşmasının obyektiv səbəbləri var. Xarici ölkələrdə satılan kitabların qiyməti artıb. Kitab baha başa gəlir və ona görə qiyməti artıb". "Amma burada müəyyən güzəştlər, imtiyazlar lazımdır. Xaricdən gətirilən dərs vəsaitlərinə, müəyyən xərirlərə güzəştlər, imtiyazlar olmalıdır ki, insanlar bunları ala bilsinlər" - deyər R.Hüseynov bildirib.

Bakıda zəlzələ olmayacaq

Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzi (RSXM) Bakıda zəlzələ olacağına dair xəbərlərə aydınlıq gətirib.

RSXM-in yazılı açıqlamasında bunlar qeyd edilib:

"Respublika ərazisində gözlənilən hava şəraiti ilə əlaqədar qabaqçılıq tədbirlərin görülməsi, əfsuslar olsun ki, bəzi insanların Bakıda zəlzələ olacağına dair heç bir əsas olmayan, həqiqəti əks etdirməyən və əhali arasında təşviş yaranan xəbərlər yaymasına səbəb olub. Vətəndaşlar tərəfindən bununla bağlı edilən çoxsaylı müraciətlərə aydınlıq gətirərək bildirmək istəyirik ki, meteoroloji amillərin zəlzələ ocaqları ilə hər hansı bir əlaqəsi yoxdur. Hazırda respublika ərazisində seysmik aktivlik fon səviyyəsinə düşüb. Bakıda gözlənilən güclü küləklə bağlı müvafiq qurumlar tərəfindən edilən xəbərdarlıqlar müsbət və vaxtında görülmüş tədbirlərdir. Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzi vətəndaşlardan mərkəzə istinadlı olmayan hər hansı xəbərə inanmamağı, kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrindən isə dəqiqləşdirilməmiş məlumatları yaymamağı xahiş edir".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 14-də "Azərsilah" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) yaradılmasına dair fərman imzalayıb. Fərmana əsasən, ölkədə dövlət idarəetmə strukturunu optimallaşdırmaq, müdafiə sənayesinin inkişafının dayanıqlılığını təmin etmək, bu sahədə idarəetmə mexanizmlərini daha təkmilləşdirmək, habelə sənayeləşmənin yeni mərhələsində mövcud potensialdan səmərəli istifadə etməklə Azərbaycan regionunda silah istehsal edən əsas sənaye mərkəzlərindən birinə çevrilməsinə nail olmaq məqsədilə Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin əsasında "Azərsilah" ASC yaradılır.

Sənədə əsasən, Cəmiyyətin qabaqcıl texnologiyaları tətbiq etməklə Azərbaycanda silah istehsalını, ixracını, onların ölkə daxilində və xaricdə satışının təşkilini həyata keçirən, müasir menecment və korporativ idarəetmə standartları əsasında tabeliyində olan müəssisələrin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini və bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işləri yerinə yetirən kommersiya hüquqi şəxs olduğu müəyyən edilib.

Yeniyyəti şərh edən hərbi ekspert Rəşad Süleymanovun sözlərinə görə, Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin strukturunun dəyişdirilməsi və "Azərsilah" ASC-nin yaradılmasında məqsəd ağır və mərkəzi aparatı olan strukturunu çevik, dünya bazarlarında proseslərə reaksiya verə və müdaxilə edə bilən, işlək və müntəzəm layihələrə açıq bir struktura çevirməkdir. "Azərsilah" ASC artıq Azərbaycan iqtisadiyyatına valyuta gətirə biləcək bir struktura çevrilə bilər. Bildiyim qədər, bununla bağlı işlər bir müddət idi ki, nəzərdən keçirilib".

"Daha əvvəl Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin də müəssisələrinin səhmdar cəmiyyətlərə çevrilməsi məsələsi gündəmdə idi. Cənab Prezidentin ölkədə aparılan struktur dəyişiklikləri çərçivəsində atdığı addım tədqiqatçıdır. Çünki, dünyada müdafiə sənayesi məhsulları, əsasən

biznes strukturlarıdır. Burada biznes, kommersiya qaydaları keçərlidir və istənilən struktur qəbul olunan qaydalar üzərində fəaliyyət göstərməlidir" - deyər R.Süleymanov bildirib.

Hərbi ekspert vurğulayıb ki, Azərbaycan kiçik bir dövlətdir və onun müdafiə sənayesi məhsullarına ehtiyacı o qədər də böyük deyil: "Lakin dünyada hərbi sahədə Azərbaycan məhsullarına çox böyük tələbat var.

Azərbaycan növbəti uğurun ərəfəsində

Hərbi ekspert: "Bu qurum Azərbaycan iqtisadiyyatına yüz milyonlar gətirəcək"

Bu global bazarda isə istənilən istehsalçı qısa bir zamanda özünə yer tapa bilmirsə, tələbləri qısa zamanda qarşılaya bilmirsə, onun yerini dərhal digər istehsalçılar, oyunçular tutur".

Müsaibimizin fikrincə, Müdafiə Sənayesi Nazirliyi bu proseslərə o qədər də çevik reaksiya verə bilmirdi: "Lakin düşünürəm ki, "Azərsilah" ASC bu sahədə daha çevik olacaq. Çünki, yeni yaradılan qurum öz-özünü maliyyələşdirməli və dövlətin iqtisadiyyatına vəsait gətirməlidir".

Süleymanov Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin tərkibində olan müəssisələrin "Azərsilah" ASC-nin tərkibində şirkətlər olaraq fəaliyyət göstərəcəyini düşünür: "Bu şirkətlərin xarici korporasiyalarla birgə layihələr həyata keçirəcəyini, əməkdaşlıq edəcəyini proqnozlaşdırıram. Azərbaycan təcrübəsində buna dair bir neçə nümunə var və bu nümunələr olduqca effektiv olub. "Azərsilah" ASC-nin formalaşmasından sonra onun tərkibində olan zavodlarda da struktur dəyişiklikləri olacaq. Nazirlikdə eyni hər idarədə onlarla adam işləyirdisə, indi ixtisarlara olacaq, qadr dəyişiklikləri olacaq, idarəçilik optimallaşdırılacaq".

Mütəxəssis, "Azərsilah" ASC-nin yalnız keçmiş Müdafiə

Sənayesi Nazirliyinin müəssisələri ilə əməkdaşlıq və onların məhsullarının satışı ilə kifayətlənməmə olduğu qənaətidədir: "Azərbaycanda müdafiə sənayesi sahəsində fəaliyyət göstərən özəl şirkətlər də var. "Azərsilah" ASC Rusiyanın "Rosoboroneksport" şirkəti kimi şirkətlərin məhsullarını da öz üzərindən həyata keçirə bilər. Bu isə Azərbaycanda bu sahədə vahid ixrac mexanizminin yaradılması ilə nəticələnə bilər".

Rəşad Süleymanov vurğulayıb ki, ümumilikdə ötən il Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin xaricə ixracının həcmi 100 milyon dollar keçib: "Ötən il neft sektorundan sonra Azərbaycan iqtisadiyyatına valyuta gətirən ikinci sahə müdafiə sənayesi sahəsi olub. Struktur islahatının həyata keçirilməsi, qurumun fəaliyyətinin optimallaşdırılması, eləcə də bu sahədə özəl sektor üçün stimullaşdırıcı addımların atılması yaxın 5-10 ildə bu sahədən gələn gəlirlərin 5-6 dəfə artımı ilə nəticələnə bilər".

O, həmçinin qeyd edib ki, hazırda bir sıra xarici şirkətlər müdafiə sənayesi sahəsində həm Azərbaycan dövlət, həm də özəl müəssisələri ilə layihələr həyata keçirir: "Bura müxtəlif dronların, müxtəlif təlim-tədris sistemlərinin, poliqon avadanlıqlarının yaradılması, hərbi tex-

nikanın, zirehli jiletlərin, hərbi texnikalar üçün akkumulyatorların yaradılması layihələri daxildir. Biz bunun nəticələrini yaxın aylarda görəəcəyik".

Ehtiyatda olan polkovnik, uğurlu Horadiz əməliyyatının komandiri Şair Ramaldanov da Sputnik Azərbaycan-a şərhində sözügedən struktur islahatını müsbət qiymətləndirib: "Bu, bütün dünyada geniş tətbiq olunan praktikadır. Azərbaycanın da hərbi sənayesi, onun potensialı getdikcə genişlənir. Azərbaycanın istehsal etdiyi hərbi məhsullar beynəlxalq sərğilərdə iştirak edir, şirkətlərimiz xarici ölkələrdən sifarişlər alır".

Onun fikrincə, "Azərsilah" ASC-nin yaradılmasında məqsəd hərbi sənaye sahəsində işlərin daha da təkmilləşdirilməsi, keyfiyyətin artırılması və işin daha da məqsədyönlü şəkildə idarə edilməsini təmin etməkdir.

"Azərbaycan Türkiyə və İsrailə ilə bir neçə istiqamətdə birgə fəaliyyət göstərir. Bura Pilot-suz Uçuş Aparatı (PUA) və optik cihazların istehsalı daxildir. Yeni yaradılan qurum isə bu istiqamətdə işlərin daha da sürətlənməsinə səbəb olacaq. Azərbaycanın hərbi sənayesinin imkanları daha da genişlənəcək, istehsal etdiyimiz məhsullar beynəlxalq arenaya çıxaraq özünəməxsus yer tutacaq".

"Hazırda "donuz qripi" kimi tanınan H1N1 virusunun törətdiyi qripə əvvəllər "ağır keçən qrip" deyirdilər. Xəstəlik donuzlar arasında daha çox yayıldığına görə isə "donuz qripi" adlandırılırlar. Azərbaycanda hələ "donuz qripi"ndən xəstələnmə hadisəsi qeydə alınmayıb". Bu barədə tibb elmləri doktoru, professor, K.Fəracova adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun direktoru, baş pediatr Nəsim Quliyev deyib (Sputnik Azərbaycan).

O bildirib ki, hazırda həm uşaqlar, həm də böyüklər arasında mövsümi xəstəliklər mövcuddur: "Biz bunlara soyuqdeymə xəstəlikləri deyirik. Havaların soyuması, uşaqların məktəblərə, bağçalara, ali məktəblərə qrip ola-ola gətirməsi və sıx təmaslar nəticəsində emələ gəlir. Bu il də həmin xəstəliklər istisna deyil. Ölkədə kəskin respirator viruslar

Azərbaycanda "donuz qripi" ..?

"Amma heç bir təhlükə yoxdur"

xəstəlikləri var. Amma konkret olaraq hər hansı bir virusun törətdiyi epidemiyaya yoxdur. Yeni əvvəlki illərdə olduğu kimi bir vəziyyətdir".

N.Quliyevin sözlərinə görə, müvafiq qurumlar tərəfindən Səhiyyə Nazirliyi ilə birlikdə virusa qarşı xüsusi tədbirlər görülür: "Keçən ilin oktyabr ayından virus xəstəlikləri ilə mübarizəyə dair nazirin əmri var. Nazirliyin nəzdində Taun Əleyhinə Mərkəz fəaliyyət göstərir ki, qış aylarında bu xəstəliklərə nəzarət etmək mümkün olsun".

"Götürülən nümunələrin nəticələri göstərir ki, konkret bir virusun çox yayılmış bir xəstəliyi mövcud deyil. Bilirsiniz ki, viruslar minlərlədir, 15-ə yaxını isə

klassik qrip viruslarıdır. Bu viruslar müxtəlif xəstəliklər törədir. Baxmayaraq ki, qonşu ölkələrdə vəziyyət gərgindir, ancaq ölkədə epidemiyaya halında hər hansı bir virusun törətdiyi xəstəlik mövcud deyil" - deyər baş pediatr edib.

O, habelə diqqətə çatdırıb ki, "donuz qripi" dünyanın bir çox ölkələrində, eləcə də Azərbaycanda olub: "Amma heç vaxt epidemiyaya halını almayıb. Əvvəllər virusoloji müayinələr, müasir referens laboratoriyalar olmadığına görə, onların hamısını qrip və qripəbənzər xəstəliklər adlandırılırdılar. Sonradan qriplərin tərkibi araşdırıldı. İndi "donuz qripi"ne H1N1, "quş qripi"ne H5N1 virusu deyilir.

"İdentifikasiya aparılıb, mole-

kul tərkibi müəyyən edildikdən sonra bu adlar yayıldı. Araşdırmalardan sonra məlum oldu ki, H1N1 virusu donuzlar, H5N1 virusu isə quşlar arasında daha çox yayılır. Elə adları da buna uyğunlaşdırılaraq qoyulub" - baş pediatr bildirib.

Professor onu da əlavə edib ki, Gürcüstanda donuzçuluq fer-

maları çoxdur, Azərbaycanda isə Gürcüstanda olduğu kimi "donuz qripi"nin yayılması üçün mənəbə yoxdur: "Bu səbəbdən də Azərbaycanda Ukraynada, Gürcüstanda olduğu kimi təhlükənin olması mümkün deyil. Buna baxmayaraq, Səhiyyə Nazirliyi müvafiq tədbirlər görür".

Sosial şəbəkələrdə küləklə birlikdə Azərbaycana donuz qripi virusunun gəlməsi barədə yayılan məlumatlar həqiqətə uyğun deyil. Bu barədə isə Səhiyyə Nazirliyindən Modern.az-a daxil olan bəyanatda bildirilir.

Qeyd olunur ki, ölkədə bu virus yayılmayıb: "Ümumtəhsil müəssisələrində dərslərin dayandırılması Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin havanın kəskin şəkildə dəyişməsi barədə verdiyi xəbərdarlıqla əlaqəlidir. Vətəndaşlardan xahiş olunur ki, tənqidə uymasınlar. Ölkədə epidemiooloji durum tam nəzarət altındadır".

Kriminal subkulturanın xüsusi elementi kimi jarqon, ləqəb, tatuirovka (bədənə şəkillərin döydürülmə) kimi vasitələr çox vaxt kriminal ünsiyyət çıxış edir. Jarqon – bu şərti dildir. Onun əsas fəaliyyəti – ötürülmüş informasiyanın mənasının ətrafdakılar üçün gizli saxlanmasıdır. Bəzi dövlətlərdə, xüsusilə Rusiya dövlətində kriminal jarqonizm bəzi hallarda voljisk quldurlarının meydana çıxmasından, digər hallarda isə – ofeneylərin (ticarətçilər – xırda malları paylayanlar) ünsiyyət xüsusiyyətlərindən əmələ gəlmişdir. Axırıncılar adi vətəndaşları azdırmaq üçün dələduzluq məqsədilə öz aralarında məxsusi sirlidən istifadə edirlər. O vaxtdan hal-hazırkı dövrə qədər cinayət stratifikasiyada «küləklə» danışma, yəni jarqonla danışma ifadəsi qorunmaqdadır. Rusiyada kriminal dil həm də «blatnoy musiqi» adı ilə də məlumdur. V.İ.Daliyanın sözüne görə bu «musiqi» yerli dələduzlar, cibgirdlər və müxtəlif sahəli oğrular, at oğruları və dəllallar tərəfindən tədqiq olunmuşdur.

Müasir kriminal jarqon geniş surətdə yayılması ilə xarakterizə olunur, müxtəlif mənəvilik (eyni söz müxtəlif jarqon mənası kəsb edir, məsələn, «xəbərci» (donos-baz) sözünün 125, «fahişə» sözünün isə 180 jarqon mənası var); dinamikliyi ilə (jarqon, ictimai-iqtisadi dəyişikliklərdən, elmi-texniki təkamül və digər amillərdən asılı olaraq dəyişir) onun elementləri nəinki məlum cinayətkarlar arasında və hətta hüquq mühafizə orqanlarının əməkdaşları və digər əməkdaşlar arasında da istifadə olunur.

Ləqəb – bu kriminal cəmiyyətin nümayəndələrinə jarqonla müraciətin şəxsləndirilmiş formasıdır. Ləqəbləndirmə insanın adını və soy adını əvəz edir, eyni zamanda onun cinayət aləmində tutduğu mövqeyini möhkəmləndirir və dəyərləndirmə funksiyasını da yerinə yetirir («Yaxşı», «pis», «qəzəbli», «mehriban» insan). Nüfuzlu (avtoritetli) cinayətkarlar heç vaxt təhqirə-dici ləqəb daşıya bilməzlər.

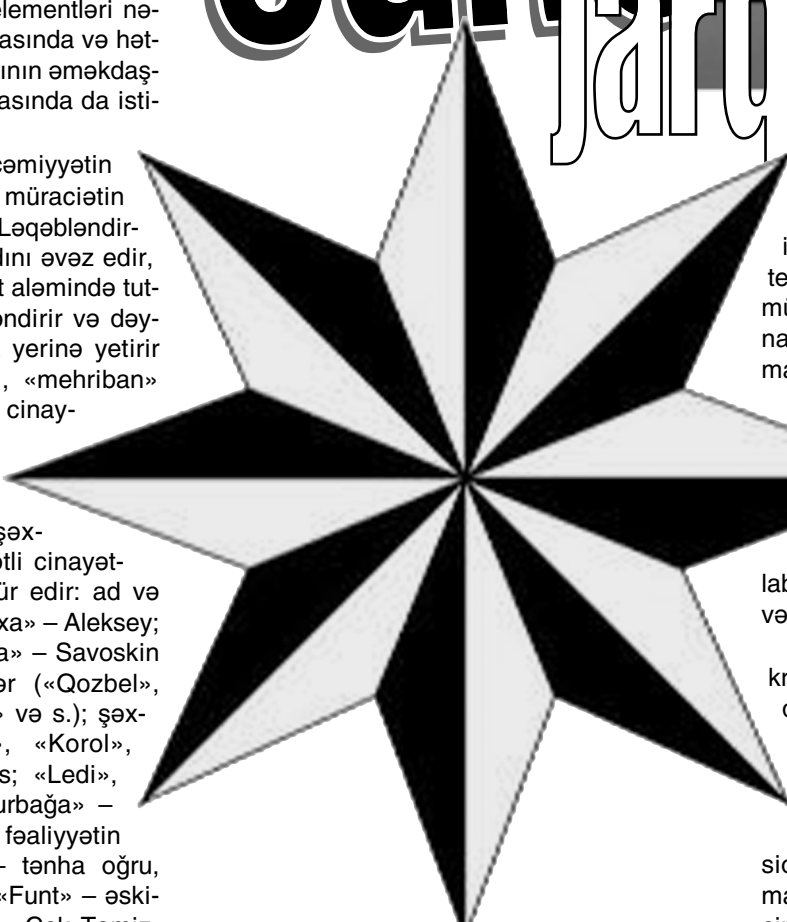
Ləqəblərin mənbəyi şəxsiyyətin müxtəlif xüsusiyyətli cinayətkar elementlərindən təzahür edir: ad və ya qısaldılmış soy ad («Lyoxa» – Aleksey; «Bob» – Bobkov; «Savoska» – Savoskin və b.); fiziki xüsusiyyətlər («Qozbel», «Topal», «Əsa», «Eynəkli» və s.); şəxsiyyət statusu («Paxan», «Korol», «Brilliant» – yüksək status; «Ledi», «Petux», «Pomoyka», «Qurbağa» – aşağı status); cinayətkar fəaliyyətin spesifikasiyası («Robinzon» – tənha oğru, «Pliyajçı» – pliyaj oğrusu, «Funt» – əskinasçı, «Baklan» – xuliqan, «Cek Təmizləyən» – seksual qatil) və s.

Ləqəbi bildikdə daha operativ surətdə lazım olan adamı tapmaq və onun mənsüb olan psixoloji portretini yaratmaq olar.

Əgər jarqon, ləqəb – bunlar cinayətkar aləmdə ünsiyyətin verbal rəmzləridirsə, tatuirovka – informasiyanın işarəli, qeyri-verbal ötürmə vasitəsidir. Tatuirovkanı aşağıda göstərilən növlər üzrə bölmək olar:

1) şəxsin bu və ya digər pilləyə mənsubluğu: a) avtoritetlik – sinədə xaç, bir və iki paqon (epolet – (bəzəkli paqon)); sinədə səkkizguşəli ulduz (oğru – residivist (dəfələrlə cinayət edən adam)); dizdə altıguşəli ulduz («Məhkəmə qarşısında heç vaxt dizi üstə durmaram»); kilsə təsviri («Həbsxana oğrular üçün – doğma evdir» və yaxud «Allah qarşısında pak»); qara toxmaq qaşlı (pika) barmaqçıl və s.; b) etina etməmək – gözün altında nöqtə (xal) və yaxud yan tərəfdə göz şəklində – passiv homoseksualist (bu kateqoriyaya aid olan kriminal elementlər ondan çox tatuirovka ilə «damğalanır»); iki qaş arasında nöqtə (xal) – «pomoyka», «neryaxa»; burunda nöqtə – donosbaz, xəbərci; buxaqda nöqtə – özününkündən oğurlayır «kəsəyən («krisa»); qulaq seyvanında nöqtə –

OĞRU Jarqonlarının sirri

«sındırılmış», sözüne əməl etməyib; qaşında 6 rəqəmi və altı nöqtə (dominodakı kimi) təsvir edilmiş barmaqçıl – «şestyorka»; v) neytral: kişi barmaqçılı (ortada şaquli formasında romb);

2) törədilmiş cinayətin xarakteri: a) seksual-erotik istiqamətli cinayətkarlar: qadın döşləri, çıpaq qadın, cinsiyyət orqanı, ədəbsiz yazılar. Onlar qaydalara uyğun olaraq bədənin görünməyən yerlərində əks etdirilir; b) oğruluq və cibgirdlik üstündə məhkum edilmişlər: barmaqda və bədənin başqa yerlərində barmaqçıl formasında təsvir edilmiş xaç; dörd kvadratdan ibarət «şahmat barmaqçıl»; v) soyğunçuluğa görə məhkum edilmişlər: qara fonda Andreyev kresti (xaçı) təsvir edilmiş barmaqçıl;

3) şəxsiyyətin aqressiv xarakteri və yaxud zorakı cinayətin törədilməsi: vəhşi heyvanların diş ağardılmış təsviri, qladiatorlar, skeletlər, tabutlar, kəllə sümüyü (qafa tasi), xəncərlə vurulmuş, paqonu, üreyi və s. dəlmiş xəncər.

Tatuirovkanın əsasında onun neçə dəfə məhkum olunması, cəza çəkmə müəssisəsində neçə il «oturmağı» və azadlıqdan məhrum etmə yerləri haqqında informasiya almaq olar.

Kriminal ünsiyyət informasiyanın ötürülməsində spesifik imkanlara malik olması ilə xarakterizə olunur. Onlara cəzaçəkmə müəssisəsində, xüsusilə, həbsxanada taqqıladaşma da aiddir; barmaq vasitəsi ilə vizual ünsiyyət (türmə semaforu (dirək və dor ağacının başında siqnal qurğusu) və yaxud əl «fənyası»); siqaret çəkərkən onun tutulma vəziyyəti, qulab vurulması, tüstünün buraxılması və s. ilə informasiyanın ötürülməsi.

Subkulturanın əsas elementi kriminal cəmiyyətin üzvlərinin asudə vaxtıdır. Asudə vaxtında cəmiyyətin üzvlərinin relaksasiyası kimi məsələlər həll olunur, (həyata keçirilən müxtəlif kriminal hadisələrdən sonra emosional gərginliyin aradan qaldırılması), qeyri-rəsmi tanışlıq, digər cinayətkar strukturların nümayəndələri ilə görüş və hətta müxtəlif kriminal problemlər müzakirə olunur. Hal-hazırda bir çox restoran, kazino, diskoteka, hamam-saunalara bu və ya digər cinayətkar dəstənin «vizit vərəqəsi» təhkim olunur, bu obyektin özləri tez-tez kriminal avtoritetlərin biznes mühiti kimi təzahür edir, ya da ki, müəyyən cinayətkar dəstənin himayəsi («krişa») altında yerləşirlər. Asudə vaxt keçirilən obyektin işçiləri, eyni zamanda mühafizə əməkdaşları əgər cinayətkar cəmiyyətə daxil deyilsə də belə, onlar cinayətkar elementlərlə müəyyən neytral mövqə tuturlar ünsiyyətə girməyə məcburdurlar.

Qorxmazlıq, cəsurluq, «oğruların» açıqlığı, səmimiyyəti, onların hüquq mühafizə orqanları əməkdaşlarının üzərində üstünlüklərini göstərən populyar «blatnoy» mahnılar və lətifələrdən böyük həvəslə istifadə olunur. Bununla da, bir sıra psixoloji effektlərə öyrəşmə, uyğunlaşma başlanır.

Nüfuzluluq effekti – subyektin mənsüb olduğu və ya özünü aid etdiyi bir-baş və ya dolayısı yolla məqsəd və dəyərlərini qiymətləndirdiyi sosial qrupdan olan informasiyadan alınan məmnunluq (hal-hazırda kriminal cəmiyyətdən).

Mövqenin gücləndirməsi effekti – hər hansı bir mürəkkəb məsələnin həllində onun fikrinin dəstəklənməsi informasiyasından alınan məmnunluq.

Emosional effekt – emosional bəşləmədən alınan məmnunluq.

Kart oyunu kriminal elemnetlərin asudə vaxtının keçirilməsinin klassik forması kimi qalmaqdadır, çox miqdarda spirtli içki qəbul etmək, fahişələrlə ünsiyyət qalmaqdır. Bəzən kriminal avtoritetləri əfsanəvi qəhrəmanlarla müqayisə edirlər. Bir mahnıda deyildiyi kimi, fars şahının qızının qaçırılması zamanı eyfariyyə vəziyyətdə özünün sevgilisini Volqa çayına atmışdır. Məna çox sadədir: öz ordusunun qarşısında əzmkar olunmaq, onun insanları «bir qadına dəyişdiyini» fikirləşməmələri üçün və həm də əlavə olaraq «ürəyinin genişliyindən» don kazakları adından hədiyyə vermək istəyirdi.

Kriminal subkulturanın fəaliyyətinin psixoloji mexanizmlərinin qısa xülasəsini tamamlayaraq kriminal aləmə inteqrasiya fenomeni kimi vacib bir fenomenin üzərində dayanmaq lazımdır, yəni ittifaqa, birləşməyə cəhd etmək. Hal-hazırda Azərbaycan Respublikası ərazisində kriminal aləmin fəaliyyəti üçün real münbitin olmadığını nəzərə alaraq bildirik ki, kriminal aləmin bütün Rusiya və onun hüdudlarından kənar qarışqı halda bölünmüş cəmiyyətləri öz fəaliyyətlərini birləşdirmək və koordinasiya etməyə cəhd edir. Belə koordinasiyanın ən yaxşı forması kriminal avtoritetlərin ümumrusiya «yığınaqları»nda ifadə olunur, hansı ki, ideologiya müəyyənləşdirilir, kriminal təcrübənin daha vacib problemləri müzakirəyə qoyulur, Rusiyanın müxtəlif regionlarında aparılan işlərə görə vəziyyətə bəpax məsul şəxslər təyin edilir, istifadə edilmiş ümumi maddi vəsait müzakirə edilir («obşak»).

Bütün gizli keçirilən «yığınaqlar» həmişə hüquq mühafizə orqanlarına bəlli olmuşdur. Daxili İşlər Nazirliyinin rəhbərliyi və ya ərazisində görüş keçirilən yerli orqanlar təfindən yaranan operativ şəraitdən asılı olaraq ona uyğun qərar qəbul edilir.

Cinayətkar elementlərə qarşı keçirilən uğurlu əks təsir kriminal subkulturanın bütün psixoloji mexanizmlərinə əsaslanmalıdır.

Rafiq Allahverdiyev (psixoloq)
Xüsusi olaraq
«Cəmiyyət» qəzeti üçün

“Dövlət xadiminin siyasi xadimdən fərqi odur ki, siyasətçi gələcək seçkiləri, dövlət xadimi isə gələcək nəsilləri düşünərək fəaliyyət göstərir”.

(Uinston Çörçill)

Tarixdə çox hökmdarlar, çox ixtiyar sahibləri olub. Amma unudulub. Səbəb sadədir. Sadəcə hökmdar olublar. Amma Uinston Çörçelin dediyi kimi dövlət xadimi olmaq imkanı qazanmayıblar. Dövlət xadimi necə olmalıdır? Fərqli baxışlara uyğun, fərqli cavablar eşitmək olar. Qəddar olmalıdır?. Mülayim olmalıdır?. Səbrli olmalıdır?. Sualları artırmaq olar. Amma cavabı Çörçel “nəsilləri düşünərək” deməklə tamamlayıb. Tərəddüd etmədən deyə bilirik ki, bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev məhz dövlət xadimi ola bildi. Siyasətçi kimi seçkilərdə qələbələrini sıraladı, insan kimi insanlara qayğı ilə yanaşdı, valideyin kimi ailəsinə çox bağlı oldu, dövlət xadimi kimi isə bu nəslin və gələcək nəslin sabahı üçün bütün risklərə getdi. Dəfələrlə Azərbaycanı xaoslardan xilas etdi, dəfələrlə beynəlxalq güclərin qarşısından geri çəkilməyərək güc nümayiş etdirdi. Prezident olaraq Fransaya ilk səfəri zamanı söylədiyi tezlərlə İlham Əliyev, artıq dövlət xadimi kimi tarixdə qalacağını nümayiş etdirmişdi. Onun tək bir sözü buna sübutdur: “Mən bütün dünya azərbaycanlılarının prezidentiyəm”. Bu gün millətin bütövlüyünə, inkişafına və sabahına həsr edən dövlət adamının gəlin qısa da olsa fəaliyyətinə diqqət yetirək.

“Uğur gedilən yoldur, çatdığın məkan deyil”

(Ben Svitland)

2003-cü il. Cəmiyyətdə tam bir çaşqınlıq. Prezident Heydər Əliyevin fiziki yoxluğundan sonrakı zaman. Bu zamanda prezident seçkiləri keçirilir. Baş nazir İlham Əliyev prezidentliyə namizəddir. Seçkilərdə müxalifət kifayət qədər aktivlik göstərir. Bəs nəticələr necə olacaq? Suala bir mənalı cavab vermək mümkün deyil. Amma əsas diqqət İlham Əliyevə yönəlib. O, bəyan edib ki, Prezident Heydər Əliyevin siyasi kursunu davam etdirəcək, demokratik islahatların həyata keçirilməsinə hazırdır və bu məsələdə Azərbaycanın maraqları nəzərə alınacaq. Avropa baxışlı, Şərqi dəyərlərini qoruyan İlham Əliyev, əslində həm də sivilizasiyaların vəhdəti tərəfdarı kimi tanındı. Bəs bu yetərli olardı? Suallar çox, seçkilər isə artıq başlayıb. İstər kommunist, istərsə də meydan nomenklaturasından uzaqda dayanan İlham Əliyev səsvərmə məntəqəsinə gəlir və səs verir. İnamlı və qürurlu görünür. İlk saatlar arxada qalıb. Hələlik heç bir nəticə elan edilməyib. Amma bəzi məmurlar seçkilərin nəticəsinə şübhə ilə yanaşaraq mövqə dəyişmək üçün fürsət axtarıb. İlham Əliyevin seçki qərarı isə prosesləri diqqətlə izləyir. Bunu da vurğulayaq ki, hələ seçkilərdən

bir ay öncə bəzi beynəlxalq təşkilatlar aktivləşərək ölkədəki müxalifətə müxtəlif yollarla maliyyə dəstəyi verir və seçim prosesini süni şəkildə gərginləşdirmək istəyirdilər. Bu baş tutarsa ölkədə tam bir xaosun yaşanacağı qaçılmaz idi. Bu xaosu biz sonralar bir

Rusiyanın, İranın təzyiqləri Azərbaycanı hər tərəfdən sıxmağa başladı. Çox təəssüflər ki, Azərbaycan hakimiyyətində və müxalifətdə olan bəzi qüvvələr də bu prosesdə iştirak etdilər və tam proqnoz bu idi ki, Azərbaycan Ermənistan Rusiyanın,

dəliklərə və qarşılıqlı əməkdaşlığa sadıqdır.

Bundan kənar məsələlər isə artıq mənasız siyasi gedişlərdir. Buna görə İlham Əliyevin ilk ciddi təkisi Avropa İttifaqının Şərqi Tərəfdaşlığı Proqramı ilə bağlı oldu. Prezident açıq

institulları, birbaşa İlham Əliyevin ideyası olan Bakı-Qars demiryol xəttinin çəkilməsinə maliyyə ayırmadılar. Hətta bu ideyanı utopik ideya adlandırdılar. Bu məqamda da İlham Əliyev meydana çıxaraq bütün ağırlığı daşımağa hazır olduğu

İlham Əliyev düşüncəsi...

nu və Qərblə Şərqi birləşdirəcək bu demiryolunun çəkilməsinə nail olacağını dedi. Dediyini bu gün etdi. Bu İlham Əliyevin, yolunu azmış və azmağa cəhd edən beynəlxalq güclərə ciddi ders oldu.

“Əyri bünövrənin üstündə düz bina olmaz”

(Tomas Füller)

İlham Əliyev dövlət quruculuğu prosesində diqqət ayırdığı məqamlardan biri də milli dəyərlərin qorunması oldu. Əslində gözəl binalar, yaraşıqlı körpülər tikmək, beynəlxalq layihələri həyata keçirtmək bir dövlətin dövlət olaraq güclənməsi deyil. Ona görə ki, bir dövlətdə toplumun milli dəyərləri, genetik kodları sıradan çıxarsa, milli kimliyindən uzaqlaşarsa, artıq bu dövlət həmənlə toplumun dövləti deyil. Bunu nəzərə alan Prezident İlham Əliyev dövlət başçısı olduğu müddətdə bu keyfiyyətləri ciddi şəkildə qorudu və qoruyur. Ən azı ona görə ki, qafası boş toplum üçün nə tikilən körpünün, nə də tikilən binanın heç bir önəmi yoxdur. Soyundan uzaqlaşan kənardan özünü nə qədər axtarırsa bir o qədər elə özündən, ona miras qalan dəyərlərdən uzaqlaşır. İlham Əliyev prezidentliyi dövründə beynin mərkəzlərinin yaradılması, kənar təsirləri zərərsizləşdirməsi ilə milli kimliyimizin qorunmasına lazımı dəstəyi verdi. Beləliklə kimliyimizin bünövrəsində zədələnmənin qarşısını aldı. Bu günün özündə demokratiyanın az qala beşiyi hesab edilən elə dövlətlər var ki, milli kimliklərini, milli prinsiplərini çoxdan itirib və bu gün sivilizasiyaların toqquşması zamanında yelkənsiz gəmi kimi çıxılmaz duruma düşüblər. Amma Azərbaycan bu gün kənar sivilizasiyaları qəbul etməklə yanaşı, öz sütunlarını layiqincə qoruyur və özünümüdafiə sistemi, özüntəcrid sistemine keçmədən saxlanılır.

Eldəniz Elgün

çox Şərqi ölkələrində gördük və proses hələ də davam edir. Seçkilər isə axarında gedir. İlk nəticələr isə artıq hiss olunmağa başladı. İlham Əliyev liderdir. İlham Əliyev tərəfdarları, YAP aktivistləri dərinə nəfəs alır və qalibiyyətin yaxında olduğuna inanırlar daha da artır. Və son. İlham Əliyev artıq prezidentdir. Beləliklə yola çıxmaqla ilk ciddi uğuruna imza atdı.

“Cəsarət insanı zəfərə, qorxaqlıq isə ölümə aparır”

(Yavuz Sultan Səlim)

Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinin ilk iki ili demək olar ki, öz ahəngi ilə getdi və bir çox strateji projələrə start verildi. Amma Azərbaycana vassal kimi yanaşmağa çalışan, hər addımında Azərbaycanı təsir altında saxlamağa çalışan qüvvələr İlham Əliyevin müstəqil siyasət yürütməsini qəbul edə bilmədilər və Azərbaycana qarşı təzyiqlərə start verildi. Bəzi beyin mərkəzləri hesab edirdi ki, İlham Əliyev təzyiqlərə tab gətirə bilməyəcək və güzəştlərə getməklə sadəcə olaraq ağ bayraq qaldıracaq. Amma İlham Əliyev ağ bayraq qaldırmadı, əksinə Azərbaycanda bayraq günü elan etdi və bir daha nümayiş etdirdi ki, çıxdığı yolu başqa yolla əvəzləməyəcək. Ölkədə mitinqlər, Avropa Birliyinin, Avropa Şurasının, ABŞ-nin,

Gürcüstan Avropanın vassalına çevrildiyi kimi Azərbaycan da bu qüvvələr arasında bölüşdürülərək vassal həyatını yaşayacaq. Amma İlham Əliyev sət addımları ilə qorxaqlığı və məğlubiyyəti qarşdakılarına yaşatdı. O, cəsarət insanı zəfərə aparır deyimini yaşadı və yaşatdı.

“Başqalarının izi ilə gedən iz qoya bilməz”

(Con İ.Brannon)

Beləliklə kənar beyin gücləri İlham Əliyev üçün yeni yol və iz göstərdilər və bunu tələb şəklində masaya qoydular. Prezident İlham Əliyev isə düşünmədən ona göstərilən yolu və izi cəsarətlə bir kənara ataraq, öz yolunu müəyyənləşdirdi. Bu kifayət qədər riskli addım idi və çoxları düşündü ki, Prezidentin bu addımı qarşdakıların qıcıqlandıracaq və Azərbaycan xaos nəzəriyyəsinin təxribə laboratoriyasına çevriləcək. Amma İlham Əliyev hər şeyi çoxdan ölçüb-biçmişdi və qarşı tərəfə nümayiş etdirdi ki,

Azərbaycan beynəlxalq öh-

Azərbaycan xalqı onun yanındadır

O, Azərbaycan iqtisadiyyatını doğru istiqamətə yönəldir

Ermənilərin gizlətdikləri sirr

Bu gün Ermənistanı və ermənilərə yanaşmada bəzi məqamlara nədənsə diqqət ayırmırıq. Əsasən nəyə? Yəqin ki, çoxları bilmir ki, Ermənistanda yaşayanların hamısı heç də erməni deyil. Hətta Ermənistanda yaşayanların çoxları bunu bilir və susmağa daha çox üstünlük verirlər. Bunun bir səbəbi toplumun assimilyasiya etməsi ilə bağlıdır, digər səbəbi qorxudur. Gəlin indi bilmədiyiniz məqamlara aydınlıq gətirək.

Erməni dediyimiz assorlar

Ermənistanın əsasən Vardenis və Razdan bölgəsində yaşayanlar milliyətcə erməni yox, assordurlar. Onların özünəməxsus bəzi bayramları var və bunu maksimum dərəcə də qapalı keçirirlər. Əslində onların ermənilərə o qədər də rəğbətləri yoxdur. Sadəcə olaraq başqa seçim imkanları yoxdur.

Erməni dediyimiz haylar

Haylara gəldik də isə onlar əsasən Eçmiədzin (Üç Kilsə) ərazisində yaşayırlar. Haylarla ermənilər arasında hətta genetik fərqlər belə mövcuddur. Məsələn, haylar türklərə daha yaxın sayılır və onların fizoloji quruluşları da ermənilərdən fərqlidir. Bununla yanaşı hayların yerli ləhcələrinə də türk sözlərinə daha çox rast gəlmək mümkündür və haylara qoyulan adlar da türk adları ilə eynilik təşkil edir. Məsələn, Subek (Subəy), Vaqram (Bəhram) və.s. kimi adları nümunə çəkmək olar.

Erməni dediyimiz ermənilər

Ermənilərin özlərinə gəldik də isə onlar bögəyə son 200-300 il ərzində gələnlerdir və onlar assorlardan və haylardan fərqli olaraq fars toplumuna daha yaxındırlar. Həmçinin ermənilər haylardan və assorlardan fərqli olaraq hər zaman fars və rus hökumdarları tərəfindən daha çox qorunublar ki, bunun da nəticəsində ermənilər hayların və assorların üzərində tam hökmranlıq nümayiş etdiriblər. Beləliklə gördüyünüz kimi ortada maraqlı məqam var və bu məqamdan Azərbaycanın istifadə etməsinin əsl məqamıdır.

Fuad Ələsgərov 1981-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsini bitirəndən sonra Ədliyyə Nazirliyində fəaliyyətə başlayır. Müstəqillik illərinə qədər nazirliyin müxtəlif strukturlarında işləyir və 1994-cü il də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatının Dövlət-hüquq şöbəsinin müdiri vəzifəsində, 25 aprel 1998-ci ildən isə Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Hüquq mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyin edilib. Tərcümeyi halından gördüyünüz kimi siyasətə o qədər də meyl etməyən Fuad Ələsgərov hüquq sahəsinin peşəkar simalarından biridir.

Bunu da unutmayaq ki, Fuad Ələsgərovun atası Murtuz Ələsgərov Azərbaycan parlament sədrlərinin içində ən effektiv və demokratik bir sima olub. Murtuz Ələsgərov ölkə qanunvericiliyinin formalaşmasında aktiv iştirak edib və Heydər Əliyevin istədiyi qanunvericilik bazasının yaranmasına təsirini göstərib. Həm hüquqşünas həm də siyasətçi ailəsində formalaşan Fuad Ələsgərov siyasətlə hüquq elminin arasında mövqe seçib və çox hallarda hüquqa meyl edib.

Divlərin mübarizəsində neytrallıq

Murtuz Ələsgərov dünyasını dəyişəndən sonra çoxları hesab edirdi ki, Fuad Ələsgərov mövqelərini itirəcək və uzağı hənə ali məktəbdə müəllim işləyəcək. Bunun isə başlıca səbəbləri bu idi ki, Fuad Ələsgərovun çalışdığı sahədə ki, nazirliklərin arasında ciddi uçurumlar yaranmışdı. İstər Respublika Prokurorluğunda, istər MTN-də, istərsə DİN-də durum ürekaçan deyildi. Bu qurumların həm bir-biri ilə peşə konfliktləri mövcud idi, həm də bəzilərinin daxili intriqaqları da çox şişmişdi. Belə olan halda Fuad Ələsgərov bu qurumların birinin yanında dayanmalı idi. Çünki siyasəti yox, mövqe davası aparan bu təşkilatlara eyni məsafə də yaxınlaşmaq mümkünsüz idi. Amma Fuad Ələsgərov divlərin davasından qələbə ilə ayrıldı.

Adını və şərəfini qoruma prinsipi

Fuad Ələsgərovun peşəkar fəaliyyəti dövründə yaşadığı ilk açıq təhlükə, polis

Fuad Ələsgərovun siyasi portireti

sistemində çalışan Nizami Qocayevın şərlənərək həbs olunduğu dövrə düşdü. Respublika Prokuroru Eldar Həsənovun göstərişi ilə qanunsuz şəkildə həbs olunan Nizami Qocayev Fuad Ələsgərovla qohum idi və Nizami Qocayevdən sonra növbə Fuad Ələsgərovdadır. Amma təmkinli davranışı, intriqaqlara qarışmaması, nəhayət prezidentə sədaqətliyi nəticəsində Fuad Ələsgərov qurulmuş tələdən xilas oldu və bir müddətdən sonra qələbəsini də təmin etdi. Fuad Ələsgərovun güc qüvvələri arasında balans qoruyub saxlamasının həm də başlıca səbəbi şərəfini qoruması, korrupsiya və rüşvətdən kənar durması oldu. Bu günə qədər Fuad Ələsgərova qarşı bir dəfə də olsa korrupsiya ittihamı yoxdur.

Siyasətə elmi yanaşma

Fuad Ələsgərov siyasətə bir başa qarışmasa da siyasətin tam mərkəzindədir. Belə olan halda sual yaranır, necə olur ki, həm də siyasətə qarışmır? Cavab sadədir, O,

siyasətə elmi yanaşma nümayiş etdirir və buna görə siyasət qalmaqla yox, siyasətin özünü məşğul olur. Bu gün tutduğu vəzifənin mühümlüyü həm də Fuad Ələsgərovu daha effektiv və düşünülmüş siyasət yürütməyə sövq edir.

Psixoloji cizgiləri

Diqqəti daha çox cəlb etməyi sevmir, amma öz mövqeyini də kiməsə güzəştə getməz. Necə deyirlər Fuad Ələsgərov "daş öz yerin də ağırdır" prinsipiylə fəaliyyət göstərir. Qrup şəkilində fəaliyyət göstərməyi sevmir və bunun da başlıca səbəbi özünəinamıdır. Tələsik qərar çıxartmaqdan çox uzaqdır. Davranışından hiss olunur ki, klassik musiqiyə daha çox meyl edir və təklidə qalib düşünmək onun üçün artıq hobbiyə çevrilib.

Beləliklə, İlham Əliyev komandasının ən qaradınmaz və etibarlı simasını qısa da olsa sizlərə təqdim etdik.

Eldəniz Elgün

Prezident Administrasiyasının rəsmisi dini radikalizmə qarşı mübarizəyə səslədi

Etibar Nəcəfov hesab edir ki, görülən tədbirlər ölkədəki dövlət-din münasibətlərinin daha da təkmilləşməsinə öz töhfəsini verir

"Azərbaycanda din sahəsində stabil mühit mövcuddur, ölkəmiz konfessiyalar və məzhəblərə münasibətlərin tənzimlənməsi baxımından nümunəvidir". Bunu Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərə münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfov deyib. O qeyd edib ki, ölkə başçısı İlham Əliyev tərəfindən dini icmalara göstərilən qayğı, onların fəaliyyəti üçün daim geniş imkanların yaradılması dövlətin milli-mənəvi dəyərlərə olan yüksək münasibətinin bariz nümunəsidir. E.Nəcəfov ölkədə dini durumla bağlı sabitliyin qorunub-saxlanılması və dini icmalar arasında mövcud tolerantlıq mühitə kölgə salmağa çalışan mənfi təzahürlərin aradan qaldırılması istiqamətində Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən görülən işləri, xüsusilə respublikanı əhatə edən genişmiqyaslı maarifləndirmə tədbirlərini yüksək qiymətləndirib və bu tədbirlərin ölkədəki dövlət-din münasibətlərinin daha da təkmilləşməsinə öz töhfəsini verdiyini bildirib.

Avropa İttifaqı Nümayəndəliyinin Müvəqqəti İşlər Vəkili Gəncədə səfərdədir

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov Avropa İttifaqı Nümayəndəliyinin Müvəqqəti İşlər Vəkili c-b Denis Daniilidis qəbul edib. Görüşdə Avropa İttifaqı ilə Gəncə arasında mövcud olan humanitar və mədəni əlaqələrin genişləndirilməsinin yolları müzakirə olunub.

Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov rəsmi qonağın diqqətinə çatdırıb ki, Gəncə Respublikasının ikinci böyük şəhəridir. Qədim tarixə malik Gəncə zəngin mədəniyyətə sahibdir. Burada 3 universitet və 3 kollec fəaliyyət göstərir. Şəhər əhalisinin təqribən 3-də 1 hissəsini gənclər təşkil edir. 2016-cı ildə Avropanın Gənclər Paytaxtı, 2017-ci ildə MDB Ölkələrinin Mədəniyyət paytaxtı olan Gəncə, bu il Avropanın İdman Şəhəri titulu daşıyır. Gəncə

Avropanın İdman Şəhəri titulu əks etdirən rəsmi bayrağı ötən ilin dekabrında Belçika Krallığının paytaxtı Brüsselə, Avropa Parlamentinin binasında baş tutan mərasimdə təhvil alıb.

Avropa İttifaqı Nümayəndəliyinin Müvəqqəti İşlər Vəkili c-b Denis Daniilidis Gəncədə olmaqdan məmunluq ifadə edərək, səfərinin məqsədindən söz açıb. O bildirib ki, Avropa İttifaqının xətti ilə Bakıda bir sıra mədəni layihələr həyata keçirilir. Bunların sırasında müxtəlif möv-

zulu festivallar da yer alır. Bunlardan biri may ayında təşkil olunacaq və tolerantlıq mövzusunda həsr ediləcək. Gender bərabərliyi mövzusunda ələ alan və qadınlara həsr edilən festivalın sentyabr ayına təsadüf edəcəyi gözlənilir. Üçüncü tədbir isə mədəni irsin təbliğinə həsr olunacaq və noyabr ayında baş tutacaq.

Denis Daniilidis qeyd edib ki, bu festivallar çəçivəsində baş tutan tədbirlərdən bir neçəsinin Gəncədə keçirilməsi planlaşdırılır və səfərinin də məqsədi bunun mümkünlüyünü müzakirə etməkdir.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov bu təklifi müsbət qarşıladığını bildirib. O, bu cür tədbirlərin Aİ ilə Gəncə arasında ki əlaqələrin daha da genişlənməsinə və möhkəmlənməsinə xidmət edəcəyini dilə gətirib.

2019-cu ildə bizi gözləyənlər

Cari ildə Azərbaycanda iqtisadi sahədə daha böyük uğurlar gözlənilir

Bu sözləri Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin elmi fəaliyyətinin təşkilatı və idarə edilməsi departamentinin direktoru, iqtisad elmləri doktoru, professor Zahid Məmmədov deyib.

O bildirib ki, 2018-ci ildə ölkədə siyasi sabitlik və vətəndaş həmrəyliyinin vəhdəti, makroiqtisadi sabitliyin təminatı, manatın məzənnəsinin dayanıqlılığı, pul təklifinin optimal səviyyədə idarə olunması və inflyasiya gözləntilərinin azalması, xarici sektorda müsbət meyillər, əsasən də tədiyyə balansının profisiti kimi trendlər başlıca rol oynadı. Ölkənin strateji valyuta ehtiyatlarının artması və həyata keçirilən effektiv pul-məzənnə siyasəti bəzi qiymətlərin yüksəlməsinin təsirini neytrallaşdırdı. Biznes sektorunun və ev təsərrüfatlarının inflyasiya gözləntiləri minimum səviyyəyə düşdü.

“Ötən il Azərbaycanda iqtisadi artım 1,4 faiz təşkil edib. Ölkədə iqtisadi aktivlik davam edib və biznes inam indeksi pozitiv zonada olub. Əksər xidmət və ticarət sektorları üzrə də iqtisadi aktivlik göstəriciləri müsbət meyllidir. Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatlar milli iqtisadi inkişafımıza öz müsbət təsir göstərmişdir. Əsasən də ixrac gəlirlərinin əhəmiyyətli dərəcədə artması, qeyri-neft ixracının genişləndirilməsi və idxalın əvəzlənməsi istiqamətində həyata keçirilən kompleks tədbirlər milli valyutanın sabitləşməsinə təmin edib. Özəl sektorun inkişafı Azərbaycanı, eyni zamanda, investisiya ixracatçısına çevirib. Belə ki, qeyri-neft istehsalının artması, ixracın genişləndirilməsi və “Made in Azerbaijan” brendinin dünyada tanınması Azərbaycanın xarici iqtisadi siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir”, - deyərək bildirdi.

Z.Məmmədov deyib: “Bununla yanaşı, qlobal maliyyə bazarlarında risk səviyyəsinin və global neft bazarında qeyri-müəyyənliklərin artmasına baxmayaraq, Azərbaycanı makroiqtisadi sabitlik təmin olunub. 2018-ci ildə inflyasiya gözləniləndən daha yüksək tempdə azalıb və təkrarən səviyyədə sabitləşib. Fiskal və monetar siyasətlərin sıx əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi nəticəsində il ərzində milli valyutanın sabitliyi qorunub”.

“2019-cu ildə Azərbaycanda iqtisadi sahədə daha böyük uğurlar gözlənilir. Bu il ilk növbədə “kölgə iqtisadiyyatı”nın həcmi kəskin aşağı düşəcək, qeyri-rəsmi məşğulluğun səviyyəsi minimuma enəcək, iqtisadi fəallığın, xüsusilə qeyri-neft sektorunun öz bölməsində işgüzar aktivlik canlanacaq, 100 minlərlə insan pensiya sistemindən yararlanacaq, bank sektorunda kredit aktivliyi dərinləşəcək, nağd dövriyyəsi minimuma enəcək və ən nəhayət milli iqtisadiyyat daha da şəffaflaşacaq. Cari ildə sahibkarlıq subyektlərində yüksək vergi mədəniyyəti sistemi formalaşacaq. Ümumilikdə vergi sisteminə aparılan islahatların nəticəsini ölkəmizin maliyyə imkanlarının gücləndirilməsində görə bilərik”, - deyərək əlavə edib.

2 yeni şirkət yaradıldı

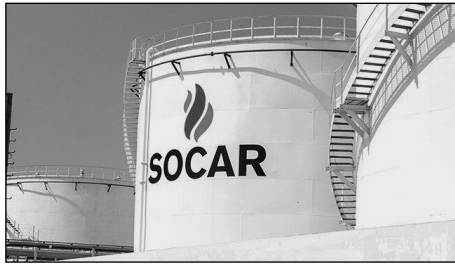
Vergilər Nazirliyi noyabrın 23-də “ASCO Nəqliyyat”, noyabrın 26-da isə “ASCO Mühafizə” MMC-ləri dövlət qeydiyyatına alıb.

Hər iki şirkət “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin (ASCO) baş ofisi ilə təxminən eyni ünvanda – Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Zığ şossesi, 2 237-ci məhəllə ünvanında qeydiyyatdan keçib. Yeni şirkətlərin nizamnamə kapitalı müvafiq olaraq 6 276 399 və 34 851 manat, qanuni təmsilçiləri isə Ramin Malik oğlu Fərzulayev və Sabir Həsən oğlu Hüseynovdur.

“SOCAR karbamid”in sabahı

“Zavodunun istifadəyə verilməsi qeyri-neft sənayesinə böyük töhfədir”

Prezident İlham Əliyev qeyri-neft sektorunda istehsal olunan və Azərbaycan brendi ilə tanınan məhsulların dünya bazarlarına ixracını prioritet vəzifə kimi qarşıya qoyaraq, bu istiqamətdə biri-birindən önəmli addımlar atır. Məqsədə çatmaq üçün ilk növbədə özəl sektorda hazırlanan mallara tələbat yerli potensial hesabına ödənilməli, idxal azaldılmalıdır. Aparılan iqtisadi islahatlar və həyata keçirilən layihələr nəticəsində bu məqsədə yüksək səviyyədə nail olunur.”

Bu fikirləri YAP Siyasi Şurasının üzvü, “iki sahil” qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə “SOCAR karbamid” zavodunun istifadəyə verilməsi ilə bağlı KİV-ə açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə vurğulayıb ki, hazırda ölkədə qeyri-neft sektorunda həyata keçirilən ən böyük layihə olan “SOCAR karbamid” zavodunun istehsalatına başlanması azot kübrəsi idxalına ehtiyacı aradan qaldıracaq. Bu zavodun işə düşməsi, eyni zamanda, ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişafında mühüm rol oynayacaq: “Məlumdur ki, bu günədək azot kübrələri Azərbaycana idxal edilirdi. Zavodun istifadəyə verilməsi ilə həm daxili bazarın tələbatı tam ödəniləcək, həm də istehsal olunan məhsulun təxminən 70 faizi ixrac ediləcək.”

Baş redaktor bildirib ki, 2013-2020-ci illəri əhatə edən mərhələdə Azərbaycanın hədəfi inkişaf etmiş ölkələrlə eyni sırada addımlamaq, qeyri-neft sektorunun hərtərəfli inkişafına nail olmaqdır. Göstərilən məqsədə çatmaq üçün bazar iqtisadiyyatı şəraitində enerjiden səmərəli istifadə və yüksək əlavə dəyər yaradan ixracçıyönümlü iqtisadiyyata transformasiya, sosial-iqtisadi sahələrin inkişafına kompleks yanaşma əsas prinsip kimi diqqət mərkəzindədir. Bu səbəbdendir ki, xarici investorların maraq göstərdikləri ölkəmizdə dünya təcrübəsindən istifadəyə diqqət daha da artır, sağlam investisiya mühitinin formalaşdırılması və yaxşılaşdırılması məqsədi ilə mühüm işlər görülür. “SOCAR karbamid” zavodunun istifadəyə verilməsi bu məqama da işıq salır. Belə ki, dövlətimizin başçısının da vurğuladığı kimi, zavodun tikintisində xarici tərəfdaşlar da iştirak edib. Birgə səylərin göstərilməsi əsasında beynəlxalq standartlara cavab verən müəssisənin yaradılması mühüm əməkdaşlıq nümunəsinin göstəricisidir.

Bu gün xarici investisiyaların ölkəmizə cəlbə istiqamətində səylərin artırılması başlıca vəzifə kimi diqqətdə saxlanılır. Dünya bazarına çıxarılan məhsulların keyfiyyəti beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılır. Qarşıya qoyulan bu kimi məqsədlərə yüksək səviyyədə nail olmaq üçün potensial baza kimi qeyri-neft sənayesinə, fermer təsərrüfatlarına investisiya qoyuluşuna xüsusi önəm verildi. “SOCAR karbamid” zavodunun təmsalında aydın görünür. “Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq həyata keçirilən və bundan sonra da gerçəkləşəcək layihələr qarşıdakı illərdə sənayenin inkişafını stimullaşdıracaq.

V.Rəhimzadə məhz bu proqrama, eyni zamanda, “2008-2015-ci illərdə əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq reallaşan “SOCAR karbamid” zavodunu ən müasir standartlara cavab verən böyük sənaye müəssisəsi kimi dəyərləndirərək, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin müəssisənin kollektivi ilə görüşündə diqqət yönəltdiyi bu məqamdan da bəhs edib ki, zavodda ildə 650 min ton karbamid istehsal olunacaq. Onun böyük əksəriyyəti ixrac ediləcək. Ən əsası daxili tələbat ödəniləcək. Azərbaycan dövlətinin fermerlərə verilən kübrələrin 70 faizinin vəsaitini təmin etdiyini nəzərə alsaq, bu, büdcəmiz üçün kifayət qədər böyük maliyyə yüküdür. Artıq büdcəmiz bu maliyyə yükündən azad olacaq, zavod respublikamız üçün əlavə gəlir mənbəyinə çevriləcək. Ən əsası fermerlərimizi daxili imkanlar hesabına ən keyfiyyətli kübrə ilə təmin etmək imkanındaşıq.

Vüqar Rəhimzadə bu məqamı da xüsusi qeyd edib ki, uğurlu sonluqla başa çatmış hər bir layihənin əhəmiyyətindən bəhs edərkən, təbii ki, onun bu günümüzün əsas çağırışlarından olan işsizlik probleminin həllinə nə kimi töhfə verəcəyi xüsusi qeyd edilir. “SOCAR karbamid” zavodunda 500 iş yeri yaradılacaq və burada çalışanların böyük əksəriyyəti yerli vətəndaşlar, xüsusilə gənclər olacaq. Dövlətimizin başçısı müəssisənin kollektivi ilə görüşündə bildirmişdir: “Ölkəmizin uğurlu inkişafı üçün belə böyük müəssisələrin çox böyük əhəmiyyəti var. Qeyri-neft sektorunun inkişafı bundan sonra da bizim üçün prioritet olacaq. Qeyd etdiyim kimi, qeyri-neft sənayesində 9,1 faiz artım çox böyük göstəricidir.”

Baş redaktor bu ümumiləşdirməni diqqətə çatdırıb ki, ölkə iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, yerli məhsulların dünya bazarlarına ixrac imkanlarının artırılması, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, sahibkarlar sinfinin formalaşdırılması və bu istiqamətdə davamlı addımların atılması bir məqsəddə xidmət edir ki, vətəndaş amiləyə verilən dəyərin göstəriciləri daha böyük rəqəmlərlə ifadə olunsun.

Struktur islahatları ÜDM-ni 2% artıracaq

İqtisadçıların hesablamalarına görə, dövlət idarəetməsində effektivliyin artırılması ÜDM-nin (ümumi daxili məhsul) 2%-ə qədər artmasına gətirib çıxara bilər.

Bunu millət vəkili Tahir Mirkişili deyib. O bildirib ki, idarəetmədə effektivliyin artması özəl sektorun iqtisadiyyata daha çox investisiya yatırmasına, sahibkarlıq mühitinin inkişafına, bürokratiyanın azalmasına gətirib çıxarır:

“Bütün bunlar isə iqtisadi strukturların daha çox məhsul istehsalı və satışına fokuslanmalarına imkan verir. Digər tərəfdən, idarəetmə effektivliyinin artırılması dövlət vəsaitlərinə qənaət etməyə imkan verir. Bütün bunlar isə nəticədə ÜDM-nin artmasına şərait yaradır”.

“PAŞA Bank”ın reytingi üstələyir

“Standard & Poor’s” (S&P) beynəlxalq reyting agentliyi “PAŞA Bank” ASC-nin uzunmüddətli və qısamüddətli reytinglərini “VV-V” səviyyəsində təsdiqləyib.

Agentlik “PAŞA Bank”ın reytinglər üzrə proqnozunu “Mənfi” qiymətləndirib.

Agentlik reytinglər üzrə proqnozunun neqativ olmasının Türkiyədə iqtisadi vəziyyətin bankın bu ölkədəki törəməsinin fəaliyyətinə təsiri ilə əlaqələndirib: “Bu qərar qəbul olunarkən bankın Türkiyədə fəaliyyət göstərməsi nəzərə alınıb. Belə ki, qarşıdakı 12-18 ay ərzində Türkiyədə iqtisadi risklər bankın bu ölkədəki törəməsinin biznes sabitliyinə və aktivlərin keyfiyyətinə təsir edə bilər”.

Buna baxmayaraq, S&P ekspertləri hesab edirlər ki, bank Azərbaycan bazarında mövqeyini genişləndirməyə davam edəcək.

Auditorlar Palatasından xəbərdarlıq

Palatadan verilən məlumata görə, qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq bəzi iqtisadi subyektlər 2018-ci il üzrə maliyyə (mühasibat) hesabatlarının düzgünlüyünü yoxlatdırmaq üçün müstəqil (kənar) auditor cəlb etməlidir.

Belə ki, ictimai əhəmiyyətli qurumlar, MMC-lər, səhmdar cəmiyyətləri, Azərbaycan Prezidentinin müvafiq fərmanları ilə yaradılmış səhmdar cəmiyyətləri, o cümlədən “Ərzaq məhsullarının tədarükü və təchizatı” ASC (“Aqrar tədarük və təchizat” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti), “Azərbaycan Sənaye Korporasiyası” ASC, İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu, banklar və digər kredit təşkilatları, sığorta təşkilatları və cəmiyyətləri, investisiya fondları, maliyyə-sənaye qrupları fondları və birjələr, qiymətli kağızların emitentləri, büdcədən kənar fondlar, birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş və icmal) hesabatlar təqdim edən hüquqi şəxslər (holdinglər), təbii inhisar fəaliyyəti subyektləri, publik hüquqi şəxslər, o cümlədən Dövlət İmtahan Mərkəzi, Dövlət Reklam Agentliyi, “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi (AZƏRTAC), Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi, Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi, Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyi, Gənclər Fondu, Bakı Nəqliyyat Agentliyi, Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutu, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi, Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu, Maliyyə Monitorinq Xidməti, Əqli Mülkiyyət Agentliyi, Sahibkarlığın İnkişafı Fondu, Dənizkənarı Bulvar İdarəsi, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası, siyasi partiyalar, bələdiyyələr və bələdiyyə müəssisələri, və kənd təsərrüfatı kooperativləri 2018-ci il üzrə maliyyə (mühasibat) hesabatlarının düzgünlüyünü yoxlatdırmaq üçün müstəqil (kənar) auditor cəlb etməlidir.

Auditorlar Palatası bəyan edib ki, bu istiqamətdə hər bir sorğunu cavablandırmağa və zəruri dəstək göstərməyə hazırdır. Bildirilib ki, iqtisadi subyektlər auditor seçimində müstəqildirlər.

ABŞ və Türkiyə arasında yaşanan gərginlik dünyada mediasının əsas təhlil mövzularındadır. Ötən ilin sonlarından başlayan yeni gərginlik tendensiyası inkişaf edir və hər kəsi bu prosesin nələrə səbəb ola biləcəyi düşündürür.

2018-ci il dekabrın 24-də ABŞ prezidenti qoşunların Suriyadan çıxarılması haqqında sərəncam imzalayıb. Ağ Ev tərəfindən qoşunların çıxarılması barədə bəyanat verildikdən sonra ABŞ müdafiə naziri Ceyms Mattis və ABŞ-ın İŞİD-lə mübarizə üzrə xüsusi nümayəndəsi Brett Makqerq istefaya gedib.

Digər tərəfdən Vaşinqtonun bölgədəki kürd terrorçulara dəstək verəcəyi söylənilir. Amerika rəhbərliyi özü də etiraf edir ki, qoşunların regiondan çıxması Pentaqonun kürd terrorçulara dəstəyini kəsəcəyi anlamına gəlmir. Vaşinqtonun bu cür mövqeyi rəsmi Ankara tərəfindən çox sərt qarşılıdır.

Bu arada ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri Con Bolton Türkiyə səfərini yekunlaşdıraraq ölkəsinə geri dönüb. Prezidentlə görüşəcəyi istisna edilməyən Bolton Ərdoğan tərəfindən qəbul edilməyib. Məlumatla görə, Boltonun Suriyadakı kürdlərin təhlükəsizliyinə dair Ankaradan zəmanət istəməsi Türkiyəni hiddətləndirib.

Göründüyü kimi, bölgə yenidən ziddiyyətli məqamlara, toqquşma və qarşıdurmalara meydan olmağın astanasındadır. Yaxın Şərqdə məzhəb və etnik qarşıdurmanın daha da dərinləşəcəyi ehtimalı böyükdür. Aparıcı ölkələr etnik və dini amildən istifadə edərək müxtəlif savaşı qruplar formalaşdırıblar. Hazırda real döyüş aparılan içərişində bu növ qüvvələr az deyil. Bölgənin böyük dövlətləri arasında münasibətlər də gərginləşməkdədir.

Tərəflər seçim etmək zorundadır. Ya ABŞ-ı, ya da Rusiya-İran tandemini dəstəkləməlidirlər. Bu da təbii olaraq ciddi problemləri meydana çıxara bilər. O halda bütövlükdə Yaxın Şərqdə ölkələr arasında münaqişələr dərinləşir.

Vurğulanan məqamlarla yanaşı, Yaxın Şərq ətrafındakı regionlara terrorun və ixtilafın sıçraması istisna edilmir. Bu baxımdan, ehtimal edə bilərik ki, Yaxın Şərq yaxın zamanlarda münaqişələrdən nəinki xilas olmayacaq, hətta daha geniş miqyasda hərbi toqquşmalar səhnəsinə çevriləcək. Burada bir sual meydana çıxır. ABŞ-ın dəyişkən mövqeyi nəylə bağlıdır? Ümumiyyətlə, Amerika qoşunlarının bu və ya digər formada Suriyadan çıxma ehtimalı varmı?

Məsələ ondadır ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp İsrailin maraqlarına xidmət etdiyini gizlətmir. Yaxın Şərqdə ABŞ-ın müsəlman ölkələrinə isti münasibətini gözləmək yersizdir. O cümlədən regionda ABŞ-ın yeni dövlətlər yaratmaq planları barədə fikirlər formalaşdırır. Amerikanın İraq və Suriyada kürdlərə xüsusi diqqət yetirməsi bu aspektdə təsadüfi görünür. Bu isə Vaşinqtonun Yaxın Şərqdə qərəzli mövqeyi tutduğunu, ikili standartlar siyasəti yeritdiyini təsdiqləyir. O halda Amerikaya qarşı koalisiyanın meydana gələ bilməsi ehtimalını istisna etmək olmaz. Çünki söhbət birbaşa Suriya, İraq, İran və Türkiyənin ərazi

bütövlüyünün pozulmasından gəlir. Əlavə olaraq, həmin dövlətlərin ərazisində onlara heç də dost olmayan yeni bir dövlət yaratması ehtimalı mövcuddur.

Bütün bunlara baxmayaraq, Türkiyə bölgədə əməliyyata başlamaqda ısrarlı görünür, amma bunu Ankara üçün tələ adlandıranlar da var. "Əməliyyat zamanı Vaşinqtonla Ankara arasında ciddi anlaşmazlıq meydana çıxma bilirmi" sualı hər kəsi düşündürür.

Şərhlilər belə hesab edirlər ki, ABŞ-ın Suriyadan çəkilməsi Türkiyənin mövqeyini gücləndirir. Türkiyə bölgənin ən güclü oyunçularından birinə çevrilib. Bu inkişaf Türkiyəni regional oyunçular üçün qara qutuya döndərir. Türkiyə öz xarici siyasət hərəkətlərində daha az proqnozlaşdırıla bilər.

dövlət yaratmaq niyyətindədir.

XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq kürdlər dövlət yaratmaq üçün Amerika və İngiltərə kimi imperia- list qüvvələrlə gizli şəkildə müttəfiqlik edirlər. Yaxın Şərqdə münaqişələr yaratmaq və terrorlar həyata keçirmək üçün kürd separatçıları Qərbin bölgədəki könüllü agentləridir. Kürdlərin separatçı qanadı "Kürdüstan dövləti" yaradılması qarşılığında Amerika və İngiltərənin istədikləri bütün planları yerinə yetirməyə və onlar üçün yaradılacaq ölkənin həmin qüvvələrin çəkdiyi xətdən kənara çıxılmamaq sözünü veriblər. ABŞ və Britaniyanın kürdləri qızışdırıb ayağa qaldırmasında əsas niyyət Türkiyə və İranın parçalanmasına nail olmaqdır. Yaradılacaq "Kürdüstan" ABŞ-ın Şərqdəki ən güclü forpostu olmaqla yanaşı, bölgədə söz sahibi

yaşayan etnik kürdlər arasında separatçılıq meyilləri güclənəcək. Analitiklərə görə, İsrail müstəqil kürd dövlətindən məhz İran kürdləri arasında separatçılığı qızışdırmaq və nəticədə bu ölkəni parçalamaq üçün yararlanmağa çalışacaq. Onu da unutmayaq ki, Türkiyə ilə Azərbaycanı birləşdirən Transanadolu Qaz Kəməri "müstəqil kürd dövləti"nin Türkiyə üzərindən Avropaya qaz ixracına imkan yarada bilər. Planlaşdırılır ki, TANAP-la nəql olunacaq 16 milyard kubmetr qazın 6 milyard kubmetri Türkiyədə sərf olunacaq, qalanı isə Avropaya nəql ediləcək. Lakin Türkiyənin qaza olan tələbatı artır.

Bu baxımdan Türkiyə gələcəkdə İraqın şimalında, kürd bölgəsində hasil olunan təbii qazın da TANAP vasitəsilə neqlində maraq

lərdən biri də Rusiyadır. Hələlik prosesləri nisbətən kənardan izləyən Moskvanın, Türkiyənin hərbi əməliyyatlara başlamasından sonra mövqeyi dəyişə bilər. Rusiya, İran, ABŞ, və Əsəd rejimi ilə razılığa gəlinmədən Türkiyənin burda hər hansı ciddi hərbi uğurlara imza atması olduqca qəliz məsələdir. Hələ ki, bütün bu ölkələr heç bir fəal müdaxilə etmədən sadəcə müşahidə aparmaqla kifayətlənilir. Regional güc balansını nəzərə alınmadığı təqdirdə isə Türkiyəni bölgədə ciddi məğlubiyət gözləyə bilər. Yaxın Şərqdə daha da dərinləşən böhran böyük ehtimalla Türkiyənin yeni xarici siyasət kursu götürməsinə səbəb olacaq. Rəsmi Ankaranın hər keçən gün ABŞ-a olan müttəfiqlik inamı daha da azalır. ABŞ-ın da passiv mövqeyi Türkiyəni Rusiya və İran blo-

Şərqi dağılma planı..?

Dünya xəritəsi dəyişdirilir

İdir. Belə ki, "İraq Kürdüstanı" 2020-ci ildən etibarən ildə 10 milyard kubmetr qaz ixrac etmək imkanında olacaq. ABŞ-ın məsələyə münasibəti rəsmən müəyyən olmasa da, bölgədə İsrailə müttəfiq olan "müstəqil kürd dövləti"nin meydana çıxması indiki situasiyada Vaşinqtonu tamamilə qane edir.

Bir halda ki, İraqın parçalanması qaçılmaz görünür, o zaman nədən Vaşinqton daimi müttəfiqlərini dəstəkləməsin?! "Böyük Kürdüstan"ın tərkibinə təkcə Şimali İraqdakı Muxtariyyəti deyil, Mosul, Kerkük, Türkiyə, İran, Suriya, Ermənistan və Azərbaycan ərazilərinin bir hissəsi də daxil edilir. Söhbət hazırda Ermənistanın işğalı altında olan Kəlbəcər, Laçın, Zəngilan, Qubadlı və Cəbrayıl rayonlarından gedir.

Bu plana əsasən bölgədə İraq, Suriya, Türkiyə və İran əraziləri hesabına müstəqil kürd dövlətinin yaradılması da nəzərdə tutulur. "Kürd dövləti"nin ABŞ kəşfiyyatına və Pentaqona bağlı strukturlar tərəfindən çəkilən xəritələrində Azərbaycan ərazilərinin bir hissəsinin də "Kürdüstan"ın tərkibində göstərildiyi məlumdur.

Bu arada Suriyanın şimalında nəzarəti ələ keçirən, PKK-ya bağlı olan PYD qruplaşmasının liderlərindən birinin türk telekanallarına "Azərbaycandan dəstək alırıq" məzmunlu sensasion açıqlama verdiyi barədə xəbərlər dolaşmaqdadır.

Qeyd edək ki, bölgədə hadisələr kürdlərin heç bir müqavimətə rast gəlmədən Suriyanın şimalında - Türkiyə sərhədləri ilə hazırda ağır döyüşlərin getdiyi Hələb şəhəri arasında yerləşən Afrin, Kobani, Aynel Arap və Kamışlı bölgələrinə nəzarəti ələ keçirməsindən sonra dramatik karakter alıb.

Göründüyü kimi, dünyanın böyük güclərinin bölgənin xəritəsini yenidən cizmaq planlarında "kürd məsələsi" ciddi yer tutur. Ona da diqqət yetirək ki, Yaxın Şərqdə mühüm rol oynayan tərəf-

ku ilə daha da yaxınlaşmağa vadar edir. Türkiyə artıq açıq-aydın görünür ki, Vaşinqton Suriya məsələsində hələ uzun müddət daha heç bir ciddi uğur əldə edə bilməyəcək.

"Böyük Yaxın Şərq" layihəsinin gündəmə gətirilməsindən sonra Amerikanın bəzi beyin mərkəzləri və araşdırmaçıları, Pentaqona və Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinə yaxın hesab edilən ekspertləri "müstəqil Kürdüstan" xəritəsini müxtəlif versiyalarda cizmağa və yaymağa başladılar. Məsələn, 2008-ci ildə ABŞ Konqresi Araşdırmalar Mərkəzi tərəfindən hazırlanan "Səddamdan sonra kürdlər" hesabatında Cənub-Şərqi Anadolu ilə Şərqi Anadolu bölgələri Kürdüstan sərhədləri içərisində göstərilirdi. Hesabatda İraq Kürdüstan Regional rəhbərliyinin müstəqillik istəyən məlumatına yer verilirken Türkiyə, İran və Suriya ilə İraqdakı şiə və sünni qrupların bu cəhdə qarşı çıxdığı ifadə edilir. Hesabatda PKK-nın terrorçu təşkilat olduğu vurğulansa da separatçı təşkilat mənsublarından partizan deyə söz edilməsi də diqqət çəkirdi. Hesabatda əlavə edilən xəritədə Azərbaycan ərazilərinin bir hissəsi də "Kürdüstan"ın tərkibində göstərilmişdi.

Həmin il Pentaqona bağlı "The Atlantic Monthly" jurnalında da buna bənzər xəritə yayılmışdı. Türkiyəli təhlilçi Sinan Oğanın qənaətinə görə, "Böyük Yaxın Şərq" layihəsinin əsas məqsədi regionda ABŞ və İsrailin mövcudluğunu saxlamaq, "Böyük Ermənistan", "Böyük Kürdüstan" və "Böyük İsrail" adlarında üçlük yaradaraq İslam və türk dünyasına qarşı çıxmaqdır. Qeyd edək ki, 2003-cü ildə ABŞ-ın Səddamı devirmək üçün İraqa müdaxilə edəndə AKP iqtidarı bu əməliyyata dəstək vermədi və nəticədə qazanan kürdlər oldu - İraqın şimalında de-fakto kürd dövləti meydana çıxdı. Bu gün Türkiyə 2003-cü ildə yol verdiyi səhvləri düzəltməklə məşğuldur...

Azər Rəşidoğlu

Pul tələb edənlərin məhkəməsi davam edir

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində quldurluqda və hədə-qorxu ilə tələb etmədə təqsirləndirilən Maya Qasimova, Orxan Hüseynov, İsrəfil Kərimov, Elçin Osmanov və Seyidsara Heydərovanın cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başlayıb.

Hakim Fikrət Qəribovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslərin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Məhkəmənin baxış iclası yanvarın 23-nə təyin edilib.

Qeyd edək ki, ötən il yanvarın 25-də Yasamal rayon Polis idarəsi 27-ci polis bölməsi əməkdaşlarının əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində həmin gün axşam rayon ərazisindəki mənzillərdən birində Muxtar Məmmədovun əl-ayağını yapışqanlı lentlə stula bağlayaraq döyüb, cibindəki 150 manatı və mobil telefonu götürməkdə təqsirli bilinən dəstə üzvlərindən Orxan Hüseynov "isti izlər"lə saxlanılıb, digərlərinin isə şəxsiyyətləri müəyyən edilib.

Daha sonra dəstənin digər üzvləri - M.Qasimova, İ.Kərimov, E.Osmanov və Şabran rayon sakini S.Heydərova da saxlanılaraq istintaqa cəlb ediliblər.

Araşdırmalarla məlum olub ki, Bakı şəhər sakini M.Məmmədov internet vasitəsilə tanış olduğu Maya adlı qadınla saat 21 radələrində həmin evə gəlib. Bundan, təxminən, 30 dəqiqə sonra mənzilə daxil olan üç maskalı şəxs Muxtarın əllərini və ayaqlarını yapışqanlı lentlə stula bağlayaraq döyüb, cibindəki 150 manatı və mobil telefonu götürərək Maya ilə birlikdə mənzilin qapısını arxadan bağlayıb gediblər.

M.Məmmədov yapışqanlı lent sarğılarını açaraq evyana çıxıb və ətrafdakıları köməyə çağırıb.

Polis əməkdaşları əməliyyat-axtarış tədbirlərinə başlayıb, quldurluğu törətməkdə şübhəli bilinən 4 nəfərin şəxsiyyəti qısa zamanda müəyyən edilib.

Xocəsən sakinindən narkotik və döyüş sursatı götürülüb

Bakıda narkotik və döyüş sursatı götürülüb. DİN-in Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, Qaradağ rayon Polis idarəsinin 38-ci polis bölməsi əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində Xocəsən qəsəbə sakini Nurlan Məmmədov saxlanılıb.

Şəxsi axtarış zamanı ondan narkotik vasitə olan heroin və marixuanaya aşkar edilib. Eyni zamanda əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə onun yaşadığı evdən 6 ədəd tüstü buraxan paket və 2 ədəd əl qumbarası da aşkar edilərək götürülüb.

Bundan başqa, 38-ci polis bölməsi əməkdaşlarının keçirdikləri digər uğurlu əməliyyat tədbirləri nəticəsində isə Bakı şəhər sakini Nəzrin Fərzullazadədən 600 qram tiryək və 1 qramdan artıq heroin aşkar edilərək götürülüb.

Saxlanılan şəxslər götürülən maddi sübutlarla birgə istintaqa təhvil veriliblər. Hər iki faktla bağlı cinayət işi başlanılıb.

Bakıda quldurluqda təqsirləndirilən Şaban Məmmədovun cinayət işi üzrə ibtidai istintaq başa çatıb.

Onun barəsində toplanan cinayət işinin materialları baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Cinayət işi hakim Eldar İsmayılovun icraatına verilib.

Məhkəmənin hazırlıq iclasının vaxtı hələlik açıqlanmayıb. İttiham aktına əsasən, Ş.Məmmədov Bakıda özünü polis əməkdaşı kimi təqdim edərək quldurluq edib.

Belə ki, paytaxt sakini Ülvi Abdullazadə Xətai Rayon Polis İdarəsinə müraciət edərək "Ukrayna" dairəsində yerləşən

Polisin adından istifadə edən cavab verməli oldu

parkda özünü polis əməkdaşı kimi təqdim edən bir nəfərin ona yaxınlaşdığını və quldurluq yolu ilə 100 manat pulunu əlindən aldığını bildirib.

Daha sonra cinayəti törətməkdə şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini Ş.Məmmədov saxlanılıb.

Araşdırma zamanı məlum olub ki, Ş.Məmmədov daxili işlər orqanlarının əməkdaşı olmadığı halda, özünü zərərçəkənə polis kimi təqdim edərək qeyd edilən cinayəti törədib.

İki qardaş bıçaqlandı

Sabirabad rayonunun Qaragüney kəndində bıçaqlanma hadisəsi baş verib. 1957-ci il təvəllüdü yerli sakinlər - Məmmədov Tofiq Heybət oğlu və onun 1968-ci il təvəllüdü qardaşı Məmmədov Rafiq Heybət oğlu bıçaq xəsarətləri ilə Şirvan Şəhər Xəstəxanasına yerləşdiriliblər.

Hər iki qardaş bədənələrinin müxtəlif yerlərindən çoxsaylı kəsilməmiş-deşilməmiş yaralarla əməliyyat olunublar. Hadisənin digər iştirakçıları - Qaragüney kənd sakinləri, 1950-ci il təvəllüdü Abbasov Eldar Abbas oğlu və 1983-cü il təvəllüdü Nağıyev Sənan Sabir oğlu da müxtəlif bədən xəsarətləri ilə xəstəxananın Travmatologiya şöbəsinə yerləşdiriliblər. Davaya qadının keçmiş ərinə qoşularaq qaçması səbəb olub.

Faktla bağlı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən araşdırma aparılır.

İki kiloqram narkotik tapıldı

Masallı rayonunda polis əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində külli miqdarda narkotik vasitə götürülərək qanunsuz dövriyyədən çıxarılıb.

DİN-in Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, Masallı rayon Polis şöbəsi əməkdaşlarının əldə edilmiş məlumat əsasında şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Mehman Ağabalayevin yaşadığı evdə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində oradan çəkisi 2,6 kiloqramdan çox tiryək, həmçinin heroin və yüksək təsiredici xüsusiyyətə malik olan metadon, tramadol və metamfetamin aşkar edilərək götürülüb.

Faktla bağlı cinayət işi başlanılıb.

Maşnlardan oğurluq edən tutuldu

Nəsimi rayonu ərazisində avtomobillərdən oğurluq edən şəxs polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin və Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin 19-cu polis şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində rayon ərazisində ayrı-ayrı vaxtlarda 3 avtomobildən pul və mobil telefon oğurlamaqda şübhəli bilinən Füzuli rayon sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Ramiz Məmmədov saxlanılıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

İş adamının başı dərddə

Beynəlxalq Bankdan 15 milyon manat kredit götürüb qaytarmayan iş adamı ifadə verib

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində külli miqdarda mənimmədə təqsirləndirilən Rauf Allahverdiyev cinayət işi üzrə məhkəmə iclası davam etdirilib.

Hakim Zeynal Ağayevın sədrliyi ilə keçirilən prosesdə prokuror ittiham aktını elan edib.

İttiham aktına əsasən, R.Allahverdiyev Rusiya Federasiyasında "Roma S Kompaniya A" şirkətini təsis edib. Bundan sonra o, şirkətin inkişafı məqsədi ilə maliyyə cəlb etməyə çalışıb.

Məlumata görə, R.Allahverdiyev adını dəyişərək, özünü Rail Yusifov kimi təqdim edib və Rusiyada Yelena Akturiçlə əlbir olub, qanunsuz sənəd hazırlayaraq "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı"nın Moskva filialından ayrı-ayrı vaxtlarda 866 min 566 manat, 338 min manat, 3 milyon 400 min manat və s. olmaqla, ümumilikdə 15 milyon manat pulu mənimləyib.

Götürülən pullar R.Allahverdiyev təsis etdiyi "Roma S Kompaniya A" şirkətinin hesabına köçürülüb.

Bundan başqa, o, Rusiya Federasiyası ərazisində cinayət törətdiyinə görə, istintaqdan gizlənmək məqsədi ilə Azərbaycana qanunsuz yolla qaçmağa cəhd edib. O, Quliyev Həsən Qulu oğlu-

nun adına olan rəsmi sənəd hesab edilən Azərbaycan Respublikasına Qayıdış Şəhadətnaməsini saxtalaşdırıb. Lakin R.Allahverdiyev Qusar rayonunda yerləşən "Samur" Sərhəd Nəzarəti məntəqəsində sənədi saxta olduğu üçün saxlanılıb.

R.Allahverdiyev elan olunmuş ittihamla özünü qismən təqsirli bildiyini söyləyib.

Daha sonra R.Allahverdiyevün vəkili cinayət işi materialları ilə tanış olmaq üçün məhkəmədən vaxt istəyib.

Proses yanvarın 21-dək təxirə salınıb.

Qeyd edək ki, R.Allahverdiyev barəsində Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2-ci (mənimləmə, külli miqdarda) maddəsi ilə ittiham irəli sürülüb və həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Avtomatlı ŞƏXS saxlanılıb

Polis əməkdaşları tərəfindən əllərdə qanunsuz saxlanılan odlu silah-sursatın aşkar edilməsi məqsədi ilə növbəti uğurlu əməliyyat tədbiri həyata keçirilib.

DİN-in mətbuat xidmətindən bildirilib ki, Sabunçu rayon Polis idarəsi 12-ci polis şöbəsinə əvvəllər dəfələrlə məhkum olunmuş paytaxt sakini Çingiz Maşallayevdə odlu silah olması barədə əməliyyat məlumatı daxil olub. Şöbə əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbiri nəticəsində həmin şəxs saxlanılıb. Onun əlindəki idman çantasına baxış zamanı 1 ədəd "AKM" markalı avtomat, 21 ədəd patron və 1 ədəd patron darağı aşkar edilərək götürülüb. Ç.Maşallayev ifadəsində həmin silah-sursatın ona məxsus olduğunu və bir müddət əvvəl Ramana qəsəbəsindən tapdığını bildirib.

Faktla bağlı Sabunçu rayon Polis idarəsinin İstintaq şöbəsində cinayət işi başlanılıb, zəruri istintaq hərəkətləri davam etdirilib.

“Brexit” Avropanı dəyişəcək

İllər öncə SSRİ-yə və onun başçılıq etdiyi bloka qarşı olan ittifaq və alyans dağılır. Bunun bəzi iştirakçıları da var. Bu günlərdə Prezident Donald Trampın ABŞ-ı NATO hərbi-siyasi blokundan çıxarmaq istədiyi barədə xəbərlər yayılıb. Bir vaxtlar Türkiyənin yalnız 3000-ci ildə Avropa İttifaqına üzv ola biləcəyini demiş Britaniyanın keçmiş Baş naziri David Kameronun ölkəsi İttifaqda bundan sonra 981 il qalmayacaq.

Əslində, son iki gündə Britaniyada çox ciddi siyasi hadisələr baş verir. Yanvarın 15-də Krallığın İcmlər palatasının üzvləri Avropa İttifaqından çıxmaqla bağlı saziş müzakirə edib. Palatanın 202 üzvü sənədin lehinə, 432-si isə əleyhinə səs verib. Parlament üzvləri “Brexit” müqaviləsinə əsasən, ölkənin Avropa İttifaqı ilə razılaşdırılmış İrlandiya sərhədləri üzrə plandan birtərəfli imtina etmək (geri qaytarmaq) hüququ verən dözəlişləri təsdiq etməyiblər. Bu sənədin əleyhinə 600 səs, lehinə 24 səs verilib. Bununla da Böyük Britaniya Parlamentinin Lordlar palatası da ölkənin Avropa İttifaqından saziş imzalamadan çıxmasını, yeni “Sərt Brexit” variantını dəstəkləməyib. Sənədin əleyhdarları ilə tərəfdarları arasında 230 səs fərqi-nin Britaniya parlamentində indiyədək qeydə alınmayan hadisə olduğu bildirilib. Bundan başqa, səsvərmənin nəticəsi hökumətin “faciəvi məğlubiyyəti” sayılıb. Muxalifət belə hesab edirdi ki, bu səsvərmədən sonra Mühafizəkarlar Partiyasının sədri, Baş nazir Tereza Meyin başçılıq etdiyi hökuməti asanlıqla istefaya göndərmək mümkün olacaq. Ancaq səsvərmənin nəticələrindən sonra Baş nazir hökumətə etmədlə bağlı məsələni müzakirəsinin yanvarın 16-da keçirməyi təklif etmişdi. İcmlər palatasında baş tutan səsvərmədə 325 deputat hökumətin lehinə, 306 deputat isə əleyhinə səs verib. Yeri gəlmişkən, ötən il dekabrın 12-də Britaniya parlamentinin Aşağı palatasında Tereza Meyə etmədsizlik məsələsi səsvərməyə çıxarılmışdı. Onda deputatların 200-ü onun lehinə, 117-si isə əleyhinə səs vermişdi. Yanvarın 16-da keçirilmiş səsvərmədən sonra Tereza Mey Krallığın siyasi qüvvələrini birləşməyə və “Brexit”lə bağlı fəaliyyətin variantlarını müzakirə etməyə çağırıb. Bununla da Britaniyanın martın 29-da Avropa İttifaqı ilə münasibətləri tənzimləmədən çıxması dəqiqləşib. Bununla da 2021-ci ilin dekabrınadək Krallığın İttifaqdan çıxması başa çatacaq.

Bu arada 2016-cı il iyunun 23-də Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Krallığında keçirilən referendumun nə-

ticələrinə əsasən, səsvərmədə iştirak etmiş seçicilərin 52 faizi Avropa İttifaqından çıxmağın lehinə, seçicilərin 48 faizi isə bu prosesin əleyhinə səs vermişdi. Bu siyasi kampaniyada 46,5 milyon seçici qeydiyyatdan keçmişdi. Bu rəqəm Krallıq üçün rekord sayılırdı. Onda Avropa siyasətçiləri bu hadisəni qitə üçün çox “kədərlı gün” adlandırmışdılar. Xatırladaq ki, Britaniya 1957-ildə Avropanın inteqrasiyası ilə bağlı Roma müqaviləsinə qəbul etməyib. Bununla belə, 1963 və 1967-ci illərdə Avropa İqtisadi İttifaqına üzv olmaq üçün müraciət etsə də, Fransanın o vaxtkı Prezidenti Şarl de Qoll bunun əleyhinə olduğundan ingilislərin bu ideyası başa tutmayıb. 1973-cü ildə Britaniya İttifaqı üzv olub. 1975-ci ildə keçirilən referendumda seçicilərin 67 faizdən çoxu Krallığın birlikdə qalmasını lehinə səs vermişdi. 1993-cü il noyabrın 1-də Niderland Krallığının Maastrixt şəhərində imzalanmış eyniadlı müqavilə nəticəsində Avropa İqtisadi İttifaqı Avropa İttifaqı oldu. Qurum həm də iqtisadi-siyasi birliyə çevrildi. Britaniyanın Avropa İqtisadi İttifaqında fəaliyyətinin 20, Avropa İttifaqındakı 26, bütövlükdə İttifaqda üzvlüyünün 46 ilinə son qoyulur. Düzdür, bu Krallıq üçün elə də asan başa gəlmir. “Ernst and Young” audit şirkəti bildirib ki, “Brexit”lə əlaqədar Britaniyanın bankları da daxil olmaqla maliyyə bazarından 800 mlrd. funt-sterlinq (təxminən, 1 trln. ABŞ dolları) məbləğində vəsait çıxarılıb. David Kameron Britaniyanın İttifaqda qalması tərəfdarı idi. O, referendumun nəticələrindən sonra səlahiyyət müddətini başa çatdırmadan tutduğu vəzifədən istefa verdi. Tereza Mey isə bu prosesin tərəfdarı olsa da, ona öz vəzifəsini saxlamaq asan başa gəlmədi. Kameronun ölkəsinin 3000-ci ilədək Avropa İttifaqında qalacağına əminliyi heç XXI əsrin ikinci onluğundakı davam etmədi.

Məlum olduğu kimi, 1990-cı ilədək dünya ikiqütblü idi. NATO ilə Varşava Müqaviləsi Təşkilatı, Avropa İqtisadi İttifaqı ilə Qarşılıqlı İqtisadi Yardım Şurası bir-birinin rəqibi idi. SSRİ-i dağıldıqdan sonra Avropa İqtisadi İttifaqı adını və hədəfini dəyişdi. NATO da hərbi blokdan siyasi-hərbi bloka çevrildi. Ancaq Qərb dövlətlərinin təşkil etdiyi hər iki birliyin gələcəyi ilə bağlı nikbin proqnoz söyləmək olmur. Bir müddət əvvəl Avropa İttifaqında yeni hərbi alyansın yaradılması barədə fikirlər səslənirdi. Bu isə NATO-ya zərbə ola bilər. Deməli, keçmiş SSRİ və sosializm düşərgəsi ilə rəqabət aparan beynəlxalq qurumların yeni birliklərə çevrilə biləcəyi ehtimalı da var. Avropa İttifa-

qı ilə bağlı artıq ilk addım atılıb. Fransada “sarı jiletli”in etiraz aksiyasında “Frexit”ə (Fransanın Avropa İttifaqından çıxması) dair şüarlar səsləndirilib. Belə qənaətə gəlmək olar ki, Avropa İttifaqı Britaniyanın daha müstəqil olmasına, sərbəst fəaliyyət göstərməsinə mane olurmuş. Krallıq Afrika, Yaxın və Orta Şərqdə, Hind-Çində həmişə aparıcı olub. Bu əraziləri imperiyanın müstəmləkəsi edib. Ancaq indi həmin bölgələrdə Britaniya görünmür. Belə düşünmək olar ki, Britaniya keçmiş müstəmləkə torpaqlarına yeni modeldə fərqli siyasi düşüncə ilə qayıtmaq niyyətindədir. Avropa İttifaqı ilə birlikdə fəaliyyət göstərmək Krallığa sərfəli görünmədi. Sadaldığımız ərazilərdə Avropa İttifaqının maraqları təmin olunmur, yaxud onlar həmin ərazidə birlik halında görünmürlər. Ancaq hamıya bazar lazımdır. Fransa keçmiş müstəmləkə torpaqlarına qayıtmaq üçün addımlar atır. Rəsmi Paris Frankofoniyanın fəaliyyətini genişləndirir və gücləndirməyə çalışır. Fransa Prezidenti Emmanuel Makron iki il əvvəl Malinin paytaxtı Bamakoda keçirilmiş “G-5” Sahil Sammitində bildirmişdi ki, ölkəsi Afrika dövlətlərindəki tərəfdaşları ilə Sahil regionunda islamçı militantların məhv edilməsi üçün birlikdə işləməlidir. Sahil blokuna beş ölkə - Mali, Burkina Faso, Mavritaniya, Niger və Çad daxildir. Fransa Suriyada az sayda hərbi kontingent saxladığı halda, həmin ölkələrdə “G-5”lə birlikdə terrorçulara qarşı mübarizə aparır. Fransa minlərlə əsgərdən ibarət hərbi qüvvəsini Malidə yerləşdirib. Onun Afrikadakı fəaliyyətinin Avropa İttifaqındakı müttəfiqlərinə - Britaniya, Estoniya və Yunanıstana heç bir aidiyyəti yoxdur. Fransa öz mənafeyini təmin etmək üçün oradadır.

Nəhayət belə ehtimal etmək olar ki, ingilislər Afrikaya, Yaxın Şərqə, Hind-Çinə, hətta Qafqaza belə yenidən gəlsin. Görünür, bu ideyanı reallaşdırmaq üçün onun çoxsaylı ortaqlara ehtiyacı yoxdur. Bu layihə üçün çox az sayda müttəfiq lazımdır, o da var. Keçmiş SSRİ-nin dağılması prosesində Britaniyanın mərhum Baş naziri Marqaret Tetçərə “dəmir ledi” deyirdilər. Çünki o, daha qətiyyətli idi. Ölkəsinin yeni nüfuzu üçün fədakarlıq göstərdi. “Dəmir ledi” həm də Mühafizəkarlar Partiyasının lideri idi. Tereza Mey də bu partiyanın sədridir və Krallığın yenidən güclü olması istiqamətində fəaliyyət göstərir. Ona 35 gün ərzində iki dəfə etmədsizlik göstərməyə cəhd olundu. Bu da Meyin “dəmirləşməyə”, Britaniyanın isə bazarlar uğrunda təkbaşına mübarizə aparmağa başladığını ehtimal etməyə əsas verir. Demək olar ki, Krallıq dünyanın siyasi səhnəsində yeni keyfiyyət halında görünəcək.

Paşinyanın sonu?

Rusiyalı ekspert: “Rəsmi Moskva İrəvana təzyiqini artırır”

“Rəsmi Moskva Dağlıq Qarabağ münafişəsinin həlli ilə bağlı danışıqların davam etdirilməsi üçün təkliflər almaq üçün İrəvana təzyiqlərini artırır”. Bunu Parisdə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşünün nəticələrini şərh edərkən rusiyalı ekspert Yevgeni Mixaylov deyib.

“Azərbaycan ilə Ermənistan xarici işlər nazirlərinin Paris görüşündən hələlik cəmi bir müsbət nəticə çıxıb, o da görüşün baş tutmasıdır”, - ekspert bildirib.

O, ATƏT-in Minsk qrupunun Dağlıq Qarabağ münafişəsində vasitəçilik missiyasını tam şəkildə yerinə yetirmədiyini dilə gətirib: “Danışıqlar prosesinə yeni təkən barədə sözlərdən, konsensusun zəruri olması haqqında da hiyanə fikirlərdən başqa yeni bir şey eşitmədik”.

Y. Mixaylovun fikrincə, Ermənistan üçün təhlükəsizliyin başlıca təminatçısı olan Rusiyanın sonrakı danışıqlar üçün “ağlabatan təkliflər” əldə etmək üçün son vaxtlar bir-başa İrəvana təzyiqləri artıb: “Azərbaycanın münafişəsinin həllinə dair, ötən gün Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun qeyd etdiyi kimi, xeyli konstruktiv planı olduğu halda, Ermənistanın tərəfdən belə bir təkliflər gəlməyib”.

Rusiyalı politoloqun sözlərinə görə, hər halda danışıqlar prosesi davam edir, Azərbaycan tərəfinin işğal olunmuş torpaqları qaytarmaq üçün hərbi varianta əl atmayacağına ümid var: “Lakin Azərbaycanın buna çoxdandır hazır olduğunu da unutmamaq lazımdır. Yalnız tərəfdaşlarına, ilk növbədə, dünyanın əsas oyunçularından olan, bir çox iqtisadi və hərbi-siyasi layihələrdə müttəfiqi olan Rusiyaya hörmət Azərbaycanı torpaqlarını güc yolu ilə qaytarmaqdan çəkindirir. ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri ilə görüşlərini ya məsələnin həllinə aydınlıq gətirə, ya da danışıqların dalana dərənəməsi, bütün maraqlı tərəfləri qane edəcək nəticə əldə etmək üçün vasitəçilik formatının dəyişməsi zərurətinin ortaya çıxması fikrini əmələ gətirə bilər”.

ABŞ yenə qərarını dəyişdi

“İşid darmadağın edilib. Ancaq bununla belə, Suriyada qalacağıq”. Bunu ABŞ-ın vitse-prezidenti Maykl Pens bildirdi. “İşid darmadağın edilib. Hərbiçilərimiz evə qayıdırlar. Ancaq biz işid-in iy-rənc sifətini göstərməməsinə əmin olmaq üçün bölgədə qalacağıq. Əsgər və koalisiyadakı tərəfdaşlarımızın əldə etdikləri nailiyyətləri qoruyacağıq”, - o vurğulayıb.

Qeyd edək ki, ABŞ-ın vitse-prezidenti bu bəyanatı İşid Menbiçdə terror aktı törəndəndən bir neçə saat sonra verib. O, çıxışında bu hadisədən bəhs etməyib.

Xatırladaq ki, yanvarın 16-da Suriyanın Menbiç bölgəsində törədilən partlayış nəticəsində 4-ü ABŞ hərbiçisi olmaqla 15 nəfər ölüb. Partlayışın məsuliyyətini terrorçu İşid qruplaşması üzərinə götürüb.

“ABŞ dövlət çevrilişinə sponsorluq edir”

Venesuela hökuməti ABŞ-ın sponsorluq etdiyi növbəti dövlət çevrilişi cəhdi ilə üz-üzədir.

Bu sözləri BMT-nin mənzil-qərargahında mətbuat konfransında Venesuelanın xarici işlər naziri Xorxe Arreasa deyib.

Nazir ABŞ-ı ölkədə təkrar dövlət çevrilişi cəhdində ittiham edib: “ABŞ və onun müttəfiqləri daim Venesuelanın işlərinə müdaxilə edir. Bundan başqa, ABŞ respublikamıza qarşı iqtisadi blokada tətbiq edir ki, bu, ölkə daxilində məhsul istehsalını çətinləşdirir və həmin məhsulları daha baha qiymətə almağa vadar edir”.

Səxsiyyətini qorumaq üçün bunları et

Son dövrlərdə antidepressantların qəbulundan sonra insanın şəxsiyyətinin dəyişdiyi haqda bir sıra məlumatlara rast gəlinir.

Belə ki, ABŞ-da keçirilən kiçik bir araşdırmanın nəticəsində məlum olub ki, bu dərmanlar uşağın beynində bir sıra koqnetiv və emosional problemlər yarada biləcək dəyişikliklər meydana gətirə bilər.

Tədqiqat zamanı anaları hamiləlik zamanı antidepressant qəbul edən 16 yeni doğulmuşun beyni analiz edilib. Paralel olaraq da, anaları onlara hamilə olan zaman depressiyadan əziyyət çəkən, lakin heç bir dərman qəbul etməyən 21 və anaları hamiləlik zamanı depressiyadan əziyyət çəkməyən 61 körpə müayinə edilib.

Araşdırma göstərib ki, dərman qəbul edən anaların körpələrin baş beyinlərində o biri körpələrdən fərqli olaraq emosional idarə edən sahələrdə kəskin böyümələr var.

"Hələ ki bu vəziyyətin gələcəkdə uşağın koqnetiv və psixoemosional vəziyyətinə hansı dərəcədə təsir göstərəcəyini dəqiq söyləmək çətindir. Bunun üçün bir sıra əlavə tədqiqatlara ehtiyac var. Amma bu preparatlar bir mənalı olaraq insanın şəxsiyyətinin və düşüncələrinin dəyişməsinə böyük rol oynayır", - deyə alimlər bildirirlər.

Hamilə qadınlarda müşahidə edilən depressiyayı aradan qaldırmaq mütləqdir. Amma bu, anaya və uşağa zərər vurmadan, yeni medikamentlərin köməyi olmadan həyata keçirilməlidir. Anada müşahidə olunan depressiya müalicə edilmədikdə, həm körpənin, həm də ananın həyatı təhlükə altına girə bilər. Belə ki, depressiyada olan ana qidalanmır, cəmiyyətdən təcrid olunur, hətta sui-qəsdə də əl atır.

Yediğiniz zəhərə çevrilə bilər

Bəzi ərzaqları soyuducuya qoyduqda xəstəliyə səbəb ola biləcəyini bilirsinizmi? Bəs bu ərzaqlar hansılardır? Onlarla tanış olduğunuzda çox təəccüblənəcəksiniz.

Medicina.az-a istinadən həmin ərzaqların siyahısını təqdim edirik:

Şirniyyat: Bal, mürəbbə və şokolad kimi şirin qidalar soyuducuda qaldıqda təbii keyfiyyətlərini itirirlər. Həmçinin bal və mürəbbənin axıcılığı da pozulur.

Qəhvə: Soyuducunun soyuq və nəmli havası qəhvənin həm ləzzətini, həm də görünüşünü korlayır.

Kartof: Soruculuğu yüksək olan kartofun dadı yerləşdiyi yerin havasından asılı olaraq dəyişir. Soyuducuda bir gündən artıq qalan kartofun görünüşü dəyişməyə də, tami və keyfiyyəti dəyişir. Bu cür kartof bağırsağ xəstəliklərinin yaranmasına səbəb ola bilər.

Sarımsaq: Antiseptik xüsusiyyətə malik olan sarımsaq sadəcə 2 gün soyuducuda qaldıqda bakteriyaların çoxalması üçün əlverişli mühitə çevrilir.

Pomidor: İllərdə ki, hər kəsin yalnız bildiyi bilgilərdən biri də pomidorun soyuducuda saxlanması fikridir. Əslində isə pomidor soyuducuya qoyulduqda soyuq havanın təsiri ilə daha tez xarab olur. Qabığı qırıqan pomidorda bakteriyalar çoxalır və istifadə edilərkən bir sıra həzm xəstəlikləri meydana gətirir.

Temperaturu necə aşağı salmaq olar?

Biz uşağın temperaturu artan kimi onu dərhal aşağı salmağa çalışırıq. Amma bu, düzgün deyil. Belə olduqda orqanizm özü xəstəliyə qalib gələ bilər.

Bilmək vacibdir: qızdırma salan dərmanlar uşağın temperaturu olanda yox, onun ümumi vəziyyəti pis olduqda verilməlidir!

Qızdırmanı nə vaxt salmaq lazımdır?

Bəzi uşaqlar 39°-də özlərini yaxşı hissədir, bəziləri isə 37,5°-də yataqdan qalxa bilmirlər. Burdan belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, hər uşağın özünün səddi var və onu keçərək risk etmək lazım deyil. Əgər temperatur 39,5°-ə qədər artıbsa o zaman fəaliyyətə keçmək lazımdır.

Temperatur 40,0°-yə yaxınlaşdıqda aşağıdakılar hallar baş verir: metabolizm və oksigen istifadəsi sürətlənir, bədən maye itirməyə başlayır, ürək və ağciyərlər üçün əlavə gərginlik yaranır.

Əsas olaraq qıcolma sindromunu nəzarətdə saxlamaq tələb olunur. Əgər temperatur fonunda febril qıcolmalar başlayıbsa, o zaman uşağa qızdırma salan dərman vermək lazımdır. Bu vəziyyət 3 aylığa qədər olan uşaqlara aid edilir.

Uşağın temperaturu artan zaman onun bədəninin maksimum olaraq istilik itir-

məsini təmin etmək lazımdır. Bunu isə yalnız 2 yolla etmək mümkündür: tər və nəfəs vasitəsilə.

Uşaq yatan otaqda sərin hava (17-20 °S) olmalıdır. Amma bununla belə uşağı isti geyindirməlisiniz. Üstünə ədyal örtün. Çoxlu maye (hər kq-a 50-100 ml) içirin.

Qızdırmanı salmaq üçün uşağa yaxşı olardı ki, sirop içirəsiniz və ya rektal şam qoyasınız. Sirop 15-20 dəqiqə öz təsirini göstərir. Amma onun tərkibinə etir-

ləndirici, rəngləyici kimi bir sıra kimyəvi maddələr daxildir. Rektal şamlar isə 40-50 dəqiqə sonra təsir edir və effektivini uzun müddət saxlayır. Əgər uşağın ürəkbulanma və qusma varsa o zaman bu şamlardan istifadə etmək məsləhətdir. Şamlar defikasiya aktından sonra qoyulmalıdır.

Qızdırması olan uşağa qətiyyətlə spirt və sirkə ilə kompres etməyin. Çünki körpənin həssas dərisi bu maddələri özünə çəkə və zəhərlənə bilər.

Mətbəxindən ehtiyatlı ol

Adi su, meyvələr, tərəvəzlər, ədviyyatlar, otlar bizi bir çox xəstəliklərin inkişafından qoruyur.

Təbiət insana sağlam olmaq, xəstəliklərin qarşısını almaq üçün saysız vasitələr bəxş edib.

Adi su, meyvələr, tərəvəzlər, ədviyyatlar, otlar bizi bir çox xəstəliklərin inkişafından qoruyur.

Qadınlar çox təəccüblənəcəklər bilsələr ki, hər mətbəxdə güclü xərçəng əleyhinə vasitələr tapmaq mümkündür.

Bəzi belə vasitələri təqdim edirik:

1. *Tomat pastası*

Likopin maddəsi sayəsində bu məhsul bizi həm xərçəng, həm də ürək-damar sistemi xəstəliklərdən qoruyur.

2. *Sarımsaq*

Son zamanlar dünyada sarımsaqla bağlı çoxlu sayda elmi araşdırmalar aparılıb. Bu araşdırmalar sarımsağın çoxsaylı müalicəvi xüsusiyyətlərini aşkar edib. Güclü virus, mikrob və iltihab əleyhinə təsirə malik olan sarımsaq həmçinin xərçəng xəstəliklərinin riskini də azaldır.

3. *Qara istiot*

Bu ədviyyatın da güclü iltihab və xərçəng əleyhinə xüsusiyyətləri var. Mütəxəssislər qara istiotu sarımsaqla

birlikdə istifadə etməyi tövsiyə edirlər. Bu zaman onların orqanizmə olan müsbət təsiri daha da güclənir.

4. *Çay*

Bəli, hər gün içdiyimiz adi çay tərkibində olan katexinlər sayəsində orqanizmə xərçəng əleyhinə təsir edir.

5. *Mixək*

Bu ədviyyatın tərkibində olan evgenol maddəsi güclü xərçəng əleyhinə təsirə malikdir.

6. *Sarımsaq*

Sarımsağın tərkibində olan kükürd birləşmələrinin bir çox faydalı xüsusiyyətləri var. Bu birləşmələ o cümlədən orqanizmə xərçəng əleyhinə təsir edir.

7. *Göyerti*

Antioksidantlarla olduqca zəngin olan tərəvəzlər orqanizmi bir çox xəstəliklərdən və o cümlədən xərçəngdən qoruyur. Qida mütəxəssisləri hər gün təzə göyerti yeməyi tövsiyə edirlər.

Uşaqlara hər zaman dərman vermək olmaz

Uşağın xəstələnməyini əvvəlcədən bilmək mümkün deyil. Tamamilə sağlam uşaq 2 dəqiqə sonra qızdırmadan od tutub yana bilər.

Belə olduqda necə davranmaq lazımdır? Uşağın qızdırmasını endirmək lazımdır, yaxsa gözləmək?

Medicina.az bildirir ki, qızdırma infeksiya xəstəliyinin qarşısını almaq məqsədilə lazımlı olan maddələrin sintezinin artırılması üçün beyində yaranan siqnaldir. Virusların ən başlıca düşməni olan interferon zülalının səviyyəsi birbaşa olaraq bədəninin temperaturundan asılıdır. Başqa sözlə, orqanizmin temperaturu nə qədər yüksək olarsa, sözügedən təbii dərman maddəsi daha çox sintez olunur.

İnsanlar hansı gün daha çox ölürlər?

İndiyə qədər elə düşünürdülər ki, qəfil ürək tutması ən çox həftənin bazar ertəsi günü səhərlər baş verir. Amma bir qrup Amerika alimləri bunun belə olmadığını müəyyən ediblər.

Belə ki, araşdırmaçılar, əsasən, qəfil ürək tutması və ürəyin elektrik aktivliyinin pozulması hallarını araşdırıblar.

Həkimlərin sözlərinə görə, xəstələrin müalicə üsullarının dəyişdirilməsi qəfil qərik dayanması riskini artırır. Başqa bir amil isə insanın həyat ritminin dəyişməsidir.

"Son 10-20 ildə insanların rəftarı həqiqətən də çox dəyişib. Bizim iş ritimimiz dəyişib, daimi əlaqə hələndəyik. Mən bunu "daimi işlək vəziyyət" adlandırırdım. Bir çox insanlar ya işləyirlər, ya da smartfonlarla məşğuldurlar", - deyə həkim Çuq bildirir.

Hansı ağrılar təhlükəlidir?

ABŞ-ın Stenford Universitetinin alimləri insan üçün hansı ağrıların ən güclü və əzabverici olduğunu təyin ediblər. Bu barədə REN TV məlumat yayıb (oxu.az).

Mütəxəssislər ağrıların gücünü 0-dan 10-a qədər olan ballarla qiymətləndiriblər. Nəticədə, müəyyən olunub ki, üçlü sinirin nevralgiası zamanı yaranan ağrı ən güclü ağrıdır. Baş və üzdəki bütün ağrılar haqqında informasiya bu sınırdan keçir.

Bu ağrını hiss etmiş qadınlar əmin edirlər ki, bu, doğuş zamanı olan ağrılardan qat-qat dözülməzdir. Üçlü sinirin nevralgiası zamanı ağrıları xüsusi dərmanlar vasitəsilə azaltmaq mümkündür, lakin əksər hallarda tibb işçilərinin müdaxiləsi tələb olunur.

"Çox xoşbəxtəm" - Ronaldo

"Tottenham" futbolçusunu
Çin klubuna satdı

"Tottenham" futbolçusu Mussa Dembele ilə yolları ayırır.

Qol.az-ın klubun saytına istinadən yaydığı xəbərə görə, İngiltərə təmsilçisi 31 yaşlı yarımmüdafiəçini "Quancjou Fuli"yə satıb. Britaniya mətbuatı bu transfer üçün Çin klubunun 12 milyon avro təminat ödəyəcəyini yazıb.

Qeyd edək ki, M.Dembele 2012-ci ildən "Tottenham"də çıxış edirdi. O, cari mövsüm Premyer Liqada 10 matçda oynayıb.

"Atletiko" Moratani icarəyə götürür.

"Çoxçətin oyun oldu. Yaxşı oynadım və çoxlu qoləpizodu yaratdım. Qələbə qolunu vurduğum üçün xoşbəxtəm. Bu qolu məni və "Yuventus"u sevmələrə həsr edirəm".

Qol.az-ın məlumatına görə, bu sözləri "Yuventus"un futbolçusu Kriştiano Ronaldo İtaliya superkubokunda "Milan"a 1:0 hesabı ilə qalib gələrək fəxri mükafatı qazandıqları oyundan sonra deyib.

"2019-cu ilə kubokla başlamaq istəyirdim. İndi "Yuventus"la birinci titulumu qazanmışam. Çox xoşbəxtəm" - deyərək bildirib.

Portuqaliyalı hücumçu söyləyib ki, bu hələ uğurlarının başlanğıcıdır:

"Biz addımbaaddım irəliləyirik. İndi daha çox kubok qazanmaq üçün çalışmalıyıq. İtaliya çempionu olmaq "Yuventus"un əsas məqsədidir. Hazırda biz turnir cədvəlinə başçılıq edirik. Amma qarşıda uzun və çətin yol var".

"Atletiko" "Çelsi"nin futbolçusu Alvaro Moratani heyətinə cəlb etməyə yaxındır

Qol.az-ın İspaniya mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, Madrid klubu 26 yaşlı hücumçunu yaxın vaxtlarda icarəyə götürəcək.

London təmsilçisinin Moratani birdəfəlik satmağa da hazır olduğu bildirilib. Ancaq "Atletiko" ispan oyunçunu icarəyə götürməklə kifayətlənməyə qərar verdiyi vurğulanıb. Qeyd edək ki, Moratani "Çelsi" ilə müqaviləsi 2022-ci ilin iyununda başa çatır.

"Qalatasaray" braziliyalı ilə müqavilə bağladı

"Qalatasaray" yeni transferi Markao ilə müqavilə bağlayıb.

Qol.az-ın klubun saytına istinadən yaydığı xəbərə görə, braziliyalı müdafiəçinin sözleşməsi 3.5 illikdir. İstanbul təmsilçisi bu keçid üçün Portuqaliyanın

"Çaves" klubuna 4 milyon avro ödəyib.

Qeyd edək ki, 22 yaşlı futbolçu bu mövsüm "Çaves"nin heyətində 24 oyunda iştirak edib və 3 qol vurub.

"Yuventus" "Milan"ı udub, Super kuboku qazandı

İtaliya Super kubokunun sahibi müəyyən olub.

Qol.az-ın məlumatına görə, həlledici qarşılaşmada "Yuventus" və "Milan" klubları üz-üzə gəlib. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində keçiriləcək görüş Turin klubunun 1:0 hesabı ilə başa çatıb. Oyunda yeganə qolu Kriştiano Ronaldo vurub.

Qeyd edək ki, A Seriyasının son qalibi olan "Yuventus" ötən mövsüm ölkə kubokunu da qazandığı üçün Super kubok uğrunda matçda məhz finalda məğlub etdiyi Milan təmsilçisi ilə qarşılaşıb.

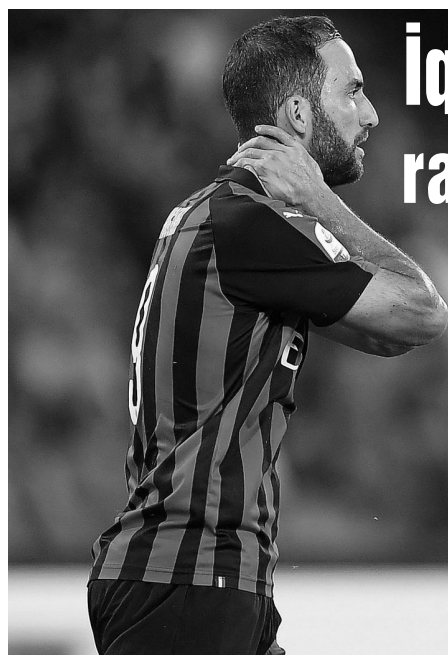

İquain "Çelsi"yə doğru - razılıq əldə olundu

Hazırda icarə əsasında "Milan"da çıxış edən, müqavilə ilə "Yuventus"a məxsus olan Qonzalo İquain "Çelsi"yə keçməyə yaxındır.

Qol.az-ın "Sky Sport İtaliya"ya istinadən yaydığı xəbərə görə, klublar arasında razılıq əldə olunub. Razılığa əsasən, argentinalı hücumçu cari mövsümün sonuna kimi icarə əsasında London təmsilçisində oynayacaq.

Qeyd edək ki, Q.İquain cari mövsüm A seriyasında 15 matçda 6 qol vurub, 1 qolun ötürməsinə verib.

Röya ilə Nigar barışılıb

"Altın keləbek" mükafatlandırma mərasimi zamanı aralarında qalmaqla yaşanan əməkdar artist Röya Ayxan və müğənni Nigar Camal məclislərin birində bir araya gəlib.

Bu barədə prodüser Tarix Əliyev (Tolik) aparıcısı olduğu "Hər şey daxil" proqramında məlumat verib. O bildirib ki, küssülü məşhurlar barışılıblar.

"Həmin tədbirdə Zülfüyyə Xanbabayeva, Miri Yusif də var idi. Nigar Camal da həmin məclisdə yer alırdı. Daha sonra Röya gəldi, Nigar onu görüb sıxıldı. Efirde şirə dönüb danışmağına baxmayın. Röya isə heç kimin gözləmədiyi bir hərəkət etdi. O, Nigarı qucaqlayıb öpdü".

Qeyd edək ki, hər iki məşhur "Altın keləbek" mükafatlandırma gecəsinə qatılmışdı. Həmin an Nigar Röya ilə birlikdə müsahibə vermək istəməyib. Onlar arasındakı qalmaqla da bundan sonra başlayıb.

Xatirənin əməliyyatdan sonrakı fotosunu paylaşdı

Xəbər verdiyimiz kimi, müğənni Xatirə İslam ötən gün artıq çəkiddən xilas olmaq üçün bıçaq altına yatıb.

İfaçı şəhər klinikalarından birində əməliyyat etdirib. Bildirilib ki, pasientdən 3 litrə qədər piy çəkilib.

Xatirənin əməliyyatdan sonrakı halının fotosunu isə həmkarı Nicat Məhərrəmov paylaşdı. O, X.İslamla şəklini yayımlayaraq bu sözləri yazıb:

"8 saatlıq əməliyyatdan sonra artıq hər şey yolundadır. Xatirə xanım yaxşıdır. Alla şəfa versin".

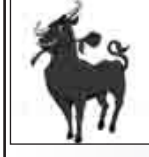
Qeyd edək ki, Xatirə qarın, qol və buxaq hissəsində olan piyləri çəkdirib.

Ulduz falı

Qoç - Günün emosional fonu əlverişli deyil. Əhvalınız normalıqdan çox uzaqdır. Qıcıqlı, dözümsüz, hirsli olmayın. Belədə sizinlə çalışmaq çətindir. Maliyyə problemləri yarana bilər.

Buğa - Uğurlar vəd edən gündür. Yaşam və iş şəraitində yeniliklər edin. Səfər və səyahətlərdə xeyir var. Yolda xoş tanışlıq baş tuta bilər. Nailiyyətləriniz diqqətdən kənar qalmayacaq. Yeni müttəfiqləriniz ola bilər.

Əkizlər - İstənilən formatda və səviyyədə görüş, danışıqlar və müzakirələr üçün əlverişli zamandır. Çətin problemin həllində fəal olun. İrəliləyişə mane olan hər şeydən qurtulmağa çalışın.

Xərçəng - Çətin, amma maraqlı işlər günüdür. Aldığınız yeni məlumatı tez əxz edin, başqalarının təcrübəsindən yararlanmağa çalışın. Yaxın ətrafınızdakı insanlar sizə can atır. Yeni və faydalı tanışlıqlara nail ola bilərsiniz.

Şir - Qarşınıza qoyduğunuz məqsədə nəyin bahasına olursa-olsun, çatmaq istəyirsiniz. Bu yolda ətrafınızdakı insanların qəzəblə qarşılaya biləcəyi metodlara əl atmayın. Bu insanlarla qarşıdurma isə uzun və üzücü ola bilər.

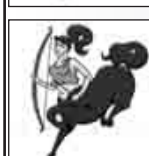
Qız - Birgə layihələrdə iştirak etmək üçün əlverişli zamandır. Çətin vəziyyətə düşmüş insana yardım edin. Təcrübə və ya xüsusi bacarıqlarınız olmasa belə, uğura sürətlə nail olmaq mümkündür.

Tərəzi - Çətin, qarışıq, mürəkkəb gündür. Ağır və mühüm işlərə başlamaq məsləhət deyil. İstənilən təhlükəli, riskli layihəni təxirə salın. Yalnız öz mövqeyinizə və fikrinizə güvənməyin.

Əqrəb - Çətinliklər olsa da, ümitsiz gün deyil. Problemlər əsla gözləmədiyiniz yerdə və zamanda yaranacaq. Vəziyyətdən çıxış yolu tapmaqla yanaşı, formalaşan situasiyanı xeyrinizə çevirin.

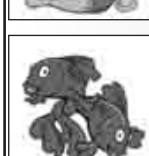
Oxatan - İstənilən çətinlikdəki məsələlərin və problemlərin müzakirəsi üçün əlverişli zamandır. Mövqeyinizi yaxın ətrafınızdakı insanların nəzərinə çatdırmaqda müəyyən çətinliklər çəksəniz də, səbrli və soyuqqanlı olun.

Oğlaq - Bu gün qeyri-adi, ətrafınızdakı insanları təəccübləndirəcək ekstrevaqant adımlar ata bilərsiniz. İntuisiyanız həddən artıq güclüdür. Duyğularınız bəzən sağlam məntiqə zidd olsa da, yanlış deyil.

Dolça - Mürəkkəb gündür. Ehtiyatlı olun, diqqət mərkəzinə düşməməyə çalışın. Belə davranarsanız, ciddi problemlər sizdən yan keçəcək. Yalnız rəğbət bəslədiyiniz insanlarla təmaslarda olun.

Balıqlar - Bir qədər əvvəl başladığınız işi bitirmək və ya cəsarətli layihəni reallaşdırmaq üçün əlverişli şəraitdən istifadə edin. Uğurlu gündür. Risk etmək olar. Mühüm məsələləri müzakirə edin.

ABŞ-ın Kaliforniya Universitetinin alimləri müəyyən ediblər ki, Antarktidada buzlar qırx il əvvəl olduğundan altı dəfə çox əriyir.

Amerikalılardan 2100-cü ildə global ekoloji fəlakət xəbərdarlığı...

Global quraqlıq, isti, güclü tufanlar, adaların və şirin su mənbələrinin yox olma təhlükəsi...

Ərimə prosesinin güclənməsi yaxın on ildə dənizlərin səviyyəsinin qalxmasına səbəb ola bilər. "AZƏRTAC" bildirir ki, 1979-1989-cu illərdə Antarktidada hər il 40 milyard ton buz əriyib. 2009-cu ildən isə bu rəqəm 252 milyard tona çatıb. Dənizlərdə suyun səviyyəsinin bir millimetr qalxması üçün 360 milyard ton buzun

əriməsi lazımdır. Alimlər bildirirlər ki, hətta daha dayanıqlı ərazi sayılan Cənub qütbü də global istiləşmənin təsirinə məruz qalıb. Tədqiqatçıları narahat edən odur ki, karbon qazının emissiyasının artması global fəlakəti daha da yaxınlaşdırır. Onlar əlavə ediblər ki, 2100-cü ildə Yer kürəsində global quraqlıq, isti, güclü tufanlarla

yanaşı, dəniz səviyyəsinin 1 metr qalxması da gözlənilir. Bu, insanların yaşadığı adaların, o cümlədən Maldiv və Seyşelin su altında qalmasına, şirin su mənbələrinin yox olmasına gətirib çıxaracaq. XX əsrin əvvəlindən etibarən dənizlərin səviyyəsi 20 santimetr artıb. Məqalədə qeyd olunur ki, Antarktidada bütün buzlaqların ərimə-

si dəniz suyunun 57,2 metr qalxmasına səbəb ola bilər. Bu prosesin güclənməsi isə nəhəng buz dağlarının okeana batması nəticəsində onların isti su ilə əhatə olunmasıdır. Güclü qar yağması bunun qarşısını almazdır, lakin bu amil son illər buz təbəqəsinin əriməsinə əngəl ola bilmir. 1979-cu ildən bəri Payn Aylend buz dağı trilyon tondan çox buz itirib, Tukeytsa buzlağında isə ərimə 634 milyard ton olub. Ən çox buz təbəqəsinin yerləşdiyi Şərqi Antarktidada da iqlim dəyişməsi hiss olunur.

Baş redaktor:
Eldəniz Elgün

Redaksiyanın ünvanı:
Az 1073 Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı 4-cü mərtəbə

Əlaqə telefonları:
(012) 433-70-84, 497-69-83 daxili nömrə 5-24

Redaksiyanın rekvizitləri:
"DemirBank" ASC-nin Əİ filialı
Kod: 508308
VÖEN: 9900001471
M/H: 0137010011944
SWIFT: AZERAZ22
H/H: 11128503803-AZN
VÖEN: 1301579221

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər. Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatının mətbəəsində çap edilmişdir.

Sifariş: 210
Tiraj: 1000
Qəzetdə informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə olunur.

email: info@cia.az
Reklam üçün: 055 300 60 60